

POGOVOR S SEKRETARJEM SLAVKOM KORBARJEM

Z odgovornim delom proti nejevolji

Napočil je novega leta čas, ko se staro leto prevesi v novo. Ljudska šega vелеva, da vestno pretehtamo svoja dejanja v iztekajočem se letu — da bi s pravim metrom zakoličili trdne temelje svojih prihodnjih dejanj. S to mislijo smo na pragu novega leta navzeli pogovor s sekretarjem komiteja občinske konference Zveze komunistov Ljubljana Center, tovarišem Slavkom Korbarjem.

Mi — pokongresno

● Tovariš sekretar, kongresi Zveze komunistov, Zveze sindikatov, Zveze socialistične mladine in Zveze združenj borcev NOV so bili letos v središču pozornosti vseh naših delovnih ljudi in občanov. Soglasna ocena je, da so bili kongresi dogovor o akciji v vseh konkretnih okoljih. Kako bi ocenili pokongresno akcijo v občini Ljubljana Center nasploh in v Zvezi komunistov še posebej, s tem v zvezi pa tudi organizacijsko preosnovno delovanje v zvezi komunistov?

Menim, da čutimo živahno pokongresno dejavnost tako v sami ZK kot nasploh v družbenopolitičnih organizacijah v občini. Podlaga za takšno trditev sta med drugim tudi akciji obiskov sto organizacij združenega dela in vseh krajevnih skupnosti v Centru. Rezultati naših prizadevanj bi se morali odražati v hitrejši samoupravni preobrazbi življenja, krepitvi družbenoekonomskega položaja delovnega človeka, reševanju številnih vprašanj v občini in mestu in vsakodnevnih problemov, toda ti rezultati še niso zadostni. Rezultati namreč niso v celoti ustrezni naporom družbenopolitičnih dejavnikov. Med vzroki je tudi ta, da posamezni sestavni deli političnega sistema ne delujejo celovito in usklajeno. Ti »izpadi« so zlasti na področjih delovanja delegatskega sistema, samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja. To sta najbolj občutljivi točki v občini, kar ugotavljamo tudi v omenjeni akciji.

V ZK smo del naše aktivnosti namenili uresničevanju tistih sklepov VIII. in XI. kongresa ZK, ki se nanašajo na vsebinsko preosnovo v organiziranosti ZK in njenega nadaljnjega razvoja: utrjevanje osnovnih organizacij, akcijsko povezanost in aktivizacijo vseh komunistov v krajevnih skupnostih pri razreševanju številnih vprašanj, ki se tam porajajo in razrešujejo. V vsakdanji praksi v OZD se že uveljavljajo nove oblike delovanja, ki nadomeščajo prejšnje svete in komiteje, a temeljijo na akcijski in problemski povezanosti komunistov in osnovnih organizacij, ko gre za vprašanja, ki zahtevajo skupno obravnavo. Ob tem se seveda krepijo komunikacije med osnovnimi organizacijami in občinsko konferenco ZK, pri čemer se uveljavlja

bolj prožna vloga OK ZK kot nosilca in usmerjevalca celotne aktivnosti občinske organizacije ZK na načelih demokratičnega centralizma, komiteja pa kot izvršilnega organa, ki je zadolžen za uresničevanje sklepov. S sprejemom statutarnega sklepa bomo te nove oblike dela v občinski organizaciji ZK tudi normativno uredili še v tem letu.

Dober primer frontnega pristopa

● Med večjimi pokongresnimi pobudami OK ZKS Ljubljana Center sta, kot ste dejali, akciji obiskov vseh krajevnih skupnosti in 100 organizacij združenega dela. Ali sta omenjeni akciji, kljub temu, da še nista povsem sklenjeni, opozorili, kje v naših OZD in KS najbolj šepamo in kaj bo treba ukreniti, da bomo dosledno uveljavili novo kvaliteto našega dela in naših odnosov?

»Obe akciji pomenita novo obliko delovanja OK ZKS in drugih družbenopolitičnih organizacij. Te oblike se bomo v naši prihodnji družbenopolitični praksi vse bolj posluževali, saj sta dober primer frontnega pristopa k razreševanju vprašanj. Brez frontnega pristopa, pri čemer ni bistveno, kdo je pobudnik, bi še zlasti glede na veliko število subjektov združenega dela v naši občini, ostajali površinski, potisnjeni v forumsko delo. Nočemo več tako. »Akcija 100« je veliko prispevala h krepitvi povezave med osnovnimi organizacijami in občinsko konferenco ZK, pa tudi med komunisti v združenem delu nasploh. Akcija nam je podala jasnejši pogled na družbeno preobrazbo in uresničevanje zakona o združenem delu. V ospredje »akcije 100«, deloma tudi »akcije 91 krajevnih skupnosti«, je bilo postavljeno vprašanje dohodkovnih odnosov, saj le-ti predstavljajo osrednje vprašanje reprodukcije novih DE odnosov in graditve političnega sistema. Pri tem smo bili posebej pozorni do trgovine (zato največ obiskanih OZD s tega področja) in njenega povezovanja s proizvodnjo, kar je za občino Center še posebej

pomembno. Še vedno je premalo samoupravnega združevanja sredstev. Še vse preveč naložb in načrtov zanje temelji na kreditnem odnosu. Ta ostaja med prevladujočimi tudi v bančništvu — to pa ne more biti osnova zdravega gospodarskega razvoja. Na razgovorih v bančnih OZD smo ugotovili, da ostajata še vedno živi dve negativni značilnosti sedanjih vlaganj in sicer tipično »vrtičkarstvo«, manjkajo pa tudi atraktivni programi v gospodarstvu, kar zanaša občino še posebno velja. Prepočasi se uveljavlja tudi svobodna menjava dela med delavci temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti skupnih služb. Slednje marsikje ohranjajo svoj direktijski položaj. Letošnje sprejemanje aneksov k samoupravnim sporazumom o programih SIS družbenih dejavnosti kaže, da tudi tukaj še niso v celoti uveljavljeni družbenoekonomski odnosi na temelju samoupravnega družbenega planiranja. Seveda je takšnih in podobnih spoznanj z obiskov še več. Po-

membrno nalogo. Delujejo enotno in akcijsko, večjih težav ni, treba pa bo dopolniti obrambni načrt KS. Civilna zaščita je imela več uspešnih vaj, svoje delo pa bo še izboljšala tudi z novimi skladiščnimi prostori, ki bodo adaptirani še letos, in z novo opremo.

REZULTATI OBISKOV V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

V središču — človek

Objavljamo preostali del analize obiskov v krajevnih skupnostih občine Ljubljana Center. Gradivo je namenjeno široki razpravi, v kateri bo dobrodošla sleherni pobuda in pripomba naših delovnih ljudi in občanov — izhajajoč iz dejstva, da je njim v prvi vrsti tudi namenjena. Sleherni naš delovni človek in občan bo lahko prek svojih delegatov povedal svoje pobude, o katerih bodo ob gradivu razpravljali tudi v občinski skupščini.

10. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

V KS Stara Ljubljana, kjer smo to vprašanje še posebej obravnavali, je bilo mnogo storjenega. Vsaka hiša ima verjenika civilne zaščite, kar se je uspešno odražalo ob številnih akcijah. Vključenost občanov je zelo visoka, njihova zavest in pripravljenost sodelovanja prav tako. To je rezultat dolgoletnih naporov pri podružbljanju ljudske obrambe in družbene samozaščite in s tem v zvezi pri izobraževanju krajanov. Storjeni so tudi

prvi uspešni koraki pri povezovanju z združenim delom glede ljudske obrambe in družbene samozaščite, kar se odraža tudi v skupnih programih. S predvajanjem in konkretnimi akcijami se to področje krepí v vsakdanjem življenju krajanov.

V KS Stari Vodmat je ljudska obramba in družbena samozaščita vtakana v vse pore družbenopolitičnega delovanja na terenu. Razporejenost občanov se zelo ugodno kaže ob akcijah, ob udeležbi in zavzetosti na predavanjih o obrambi in zaščiti, ki jih imajo zadnjih 7 let. Tudi narodna zaščita, ki je bila letos aktivirana 6 krat, lani pa še več, je opravila po-

membrno nalogo. Delujejo enotno in akcijsko, večjih težav ni, treba pa bo dopolniti obrambni načrt KS. Civilna zaščita je imela več uspešnih vaj, svoje delo pa bo še izboljšala tudi z novimi skladiščnimi prostori, ki bodo adaptirani še letos, in z novo opremo.

S tem v zvezi so v KS Gradišče opozorili, da imajo precej visoko kvalificiranega kadra s tega področja, ki pa ne kaže prave volje, da bi sodeloval, kar vpliva destabilizirano na druge kraje, zlasti na sostanovalce v isti hiši.

Nasplošno lahko trdimo, da smo pri ljudski obrambi in družbeni samozaščiti v zadnjih letih dosegli velik napredek, da se sicer ob konkretnem pokažejo manjše pomankljivosti, ki jih pa sproti odpravljajo. To je področje, kjer je še največ doseženega pri povezovanju KS z združenim delom in med KS. Stopnja osveščenosti delovnih ljudi in občanov je dokaj visoka, seveda pa to še ne pomeni, da si ne bi morali prizadevati, da bi jo dvignili na še višjo raven.

Vsekakor pa velja s tem v zvezi ponoviti stališča letošnje problemske konference o družbeni samozaščiti, ki je izoblikovala takšna stališča za prihodnje delo:

— problemska konferenca krajevnih skupnosti v občini Ljubljana Center podpira stališča republiške konference o vprašanju družbene samozaščite

— krajevne konference SZDL se morajo s svojimi programi aktivno vključevati

v podružbljanje družbene samozaščite v krajevnih skupnostih;

— hišno samoupravo je potrebno postopoma usposobiti za izvrševanje nalog družbene samozaščite v taki meri, da bo podružbljanje seglo do slehernega stanovalca v hiši;

— pri organiziranju družbene samozaščite v krajevni skupnosti je potrebno posvetiti vso pozornost usklajevanju in vključevanju programov organizacij združenega dela v programe krajevnih skupnosti;

— pri izvrševanju nalog družbene samozaščite v krajevni skupnosti je potrebno posvetiti vso pozornost vsebini nalog, ki morajo biti točno določene in v skladu s programi družbene samozaščite v krajevni skupnosti.

11. ANALIZA

Statutov krajevnih skupnosti v občini Ljubljana Center

Ustava SRS določa, da delovni ljudje in občani s statutom opredelijo skupne potrebe, interese in naloge na posameznih področjih skupnega življenja in dela. Krajevne skupnosti tako v statutu določijo predvsem:

— pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njihovega zadovoljevanja, — območje, organizacijo in organe krajevne skupnosti,

časnost v utrjevanju dohodkovnih odnosov in težave v dogovarjanju so se odražale v samoupravni preobrazbi krajevnih skupnosti. Običajno pravimo, da se združeno delo ne vključuje v krajevno skupnost. Takšne splošne ugotovitve kajpada niso zadostne. V krajevnih skupnostih je potrebno razviti samoupravno planiranje, enote SIS, delo delegacij, stanovanjsko samoupravo – pa bomo bistveno prispevali k uveljavljanju novih družbenoekonomskih odnosov in večji vključitvi združenega dela v krajevno skupnost.

Dve vrsti problemov

● V tem letu je bilo v naših OZD nekaj primerov, resda izjemnih, ko komunisti niso dovolj odločno sodelovali pri razreševanju nepravilnih odnosov v svojem okolju. Ali ste morda ugotavljali, zakaj v takšnih primerih komunisti ne reagirajo skladno s svojo dolžnostjo?

»Ko me to sprašujete, vam lahko rečem, da gre za dve vrsti problemov: ali gre za sprejemanje odločitev na nesamoupraven način ali za nepravilnosti, za slabo, površno izpolnjevanje svojih nalog, svojega dela. V obeh primerih komunisti delujejo premalo zavzeto. Na primer, na področju stanovanjske samouprave v Ljubljani že dalj časa stagniramo, srečujemo se z elementi nereda in anarhije, podobno je bilo ob zadnjem čiščenju snega, posebno s pločnikov, podobno se dogaja pri nekaterih preskrbovalnih akcijah (kruh, kava, bencin) kar vse moti in spravlja občine v nejevoljo.

Ko omenjam nesamoupravno sprejemanje ali zavračanje pomembnih odločitev mislim na tiste, za katerimi formalno stoje samoupravni organi, kot naprimer pri raznih integracijah, združevanju dela in sredstev, reelekcijah poslovnih organov, a kjer prihaja do spopada med naprednimi in nesamoupravnimi odločitvami. V teh primerih, ko gre za odločanje ozkih skupin, včasih za sprego političnega vodstva in tehnokracije v združenem delu, ko v imenu grupolastiškega, podjetniškega inte-

resa manipulirajo z delavci in jih mobilizirajo proti samoupravni preobrazbi. Kot veste, v takšnih primerih OK ZKS energično ukrepa, zahteva od OO ZK, da odkrito in odprto obravnavajo tako obnašanje komunistov; od komunistov v sindikatih, občinski skupščini in izvršnem svetu, pri družbenem pravobranilstvu samoupravljanja in drugod pa, da ukrepajo v okviru svojih pooblastil preko političnega sistema, katerega del so.

Komunisti tudi tam, kjer bivamo

● V krajevnih skupnostih smo tudi ob akciji »91 krajevnih skupnosti« slišali, da so komunisti, ki so organizirani na terenu, motor družbenopolitičnega delovanja. Pač pa se v krajevno delo premalo vključujejo komunisti, ki so organizirani v združenem delu. Kako naj bi poživili njihovo delo tudi v krajevni skupnosti?

»Naše krajevne skupnosti morajo ustavno zaživeti, komunisti pa smo dolžni, da del svoje aktivnosti izžarevamo tudi tam, kjer stanujemo. Včasih se nekateri pritožujejo, češ, naše osnovne organizacije v krajevnih skupnostih so »stare«, zato manj aktivne in podobno. To sicer res velja za OO ZK v tistih KS, ki se še niso pomembneje preobrazile v skladu z ustavo. Ko bomo namreč šli v krajevni skupnosti za »svoje« tudi vse osnovne organizacije ZK, sindikate, ZSM itd. v OZD s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, vse delegatsko dogajanje v razmerju do občinske skupščine in vseh SIS, upošteva socialno kulturno, komunalno, zdravstveno, obrambno in družbenosamozaščitno aktivnost itd., potem bo vsa širina družbenopolitičnega dela bolj razvidna, potem bomo šli za svoje tudi aktivnosti, ki se odvijajo v združenem delu, samoupravnem sporazumevanju, stanovanjski samoupravi itd. Povedati hočem, da je terenska osnovna organizacija ZK samo ena izmed številnih osnovnih organizacij, ki jih imamo v KS. Tehtnejše je v takem primeru vprašanje, ali so vključeni v krajevno de-

lo tudi tisti komunisti, ki niso tam zaposleni, ki pa tam stanujejo, v skladu z interesi, ki jih imajo kot je seveda pomembno, koliko so se krajano približale družbenopolitične organizacije tudi preko drugačne organiziranosti. Storjeni so prvi pomembni koraki v smeri večje aktivizacije zborov stanovalcev, hišnih svetov, uličnih odborov, sekcij SZDL, katerih se bomo morali več posluževati, v ZK pa aktivov in drugih oblik akcijskega povezovanja. V ZK morata biti gonilna sila tega povezovanja osnovna organizacija in svet ZK v KS.

Maščevanje formalizma

● Za našo občino, pa ne le zanjo, je značilno, da zlasti ob novogradnjah »vzkipijo« neposredno prizadeti občani. O posledicah takega ravnanja ne bi govorili, saj so dobro znane, vendar, ali se lahko vprašamo, če je takšna reakcija delno pogojena tudi z delovanjem in obnašanjem ne le strokovnih, marveč tudi družbenopolitičnih dejavnikov, vključno komunistov?

»Do reakcij ljudi prihaja za-

radi različnih vzrokov: včasih smo v demokratičnih postopkih pri razgrnitvah zazidalnih načrtov in na zborih občanov preveč površni, formalni, kar se prej ali slej maščuje. V posameznih primerih izgradnje novih hiš ali sosesk le-te zadevajo ob čisto zasebne interese posameznikov (manj bo prostora, sonca, napoti je garaža), kar nima nič skupnega s tistimi, ki so brez stanovanj, niti z dejstvom, da gre za zazidavo mestnega jedra, kjer ne more biti upoštevan sleherni zasebni interes prebivalcev. Najbolj pogosto slišimo, da ni dovolj zagotovljena ohranitev naravnega okolja. Mnogo težav izhaja tudi iz dosedanje »okostenele« politike načrtovanja prostora, ki je bila preveč odtujena od ljudi, ki je vse prevečkrat v imenu »stroke« odločala o teh vprašanjih. Te pomanjkljivosti moramo odpraviti, prek političnega sistema moramo storiti vse, in to hitro in učinkovito, da posamezni privatnolastiški interesi ne bodo zavirali stanovanjske, poslovne in druge gradnje. Vsako zavlačevanje gradnje na tej podlagi lahko predstavlja hudo škodo, saj zmanjšuje vrednost običajno zelo težko ali celo solidarno

zbranih sredstev. Če se komunist znajde na teh pozicijah, potem se je globoko oddaljil od lika komunista.«

Komunisti v leto 1979

● Kaj bi na pragu novega leta napovedali kot osrednje prizadevanje komunistov v naši občini v leto 1979.

»Nadaljevati bomo morali z naporom za preobrazbo družbenoekonomskih odnosov. V tej smeri bomo začeli podobne aktivnosti v združenem delu in krajevnih skupnostih, kot sta bili »Akcija 100« in »91 KS«. Še več bomo morali storiti za rast materialne moči združenega dela, da bodo povezovanja med proizvodnjo in trgovino hitreje stekla, da utrdimo delovanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja in v tem okviru še posebej delegatskega sistema, da okrepimo samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, storimo nove korake pri podružbljanju ljudske obrambe in varnosti, še posebej pri razvoju množične obrambne vzgoje, da storimo torej vse, kar je v življenjskem interesu delovnih ljudi in občanov.«

Vladimir Jerman
Foto: Marjan Garbajša

- naloge in način dela organov krajevnih skupnosti,
- način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi,
- način oblikovanja in sprejemanja programov in planov razvoja krajevnih skupnosti,
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja,
- vprašanja, o katerih odločajo na referendumu,
- način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja,
- druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevnih skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej.

Tudi zakon o združenem delu je določil odnose v krajevni skupnosti iz dveh razlogov: »prvič, ker zakonitost gibanja in razvijanja socialistične revolucije vztraja, da delavski razred zavlađa – utrdi in razvija svojo oblast na vseh področjih družbenih odnosov od temeljnih organizacij združenega dela do federacije, potemtudi v krajevni skupnosti, in ker se ustava, 10. kongres ZKJ in vse organizirane subjektivne sile pod vodstvom zveze komunistov bojujejo za ureditev in zavarovanje takšnih odnosov v združenem

rezultatih svojega dela, da si zagotove pravico o odločanju in delitvi dohodka, njegovem namenu in trošenju«.

1.

21. člen statuta občine Ljubljana Center določa, da sprejme statut krajevnih skupnosti skupščina delegatov krajevnih skupnosti potem, ko se je poprej v okviru organizacije socialistične zveze delovnega ljudstva organizirala in vodila javna razprava o tem dokumentu. Statut krajevnih skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo 2/3 vseh delegatov skupščine krajevnih skupnosti.

V skladu s statutom občine so bili v letu 1978 sprejeti statuti v krajevnih skupnostih Gradišče, Poljane, Prule, Stara Ljubljana in Stari Vodmat. Statut krajevnih skupnosti Kolodvor in statutarni sklep krajevnih skupnosti Ajdovščina, sprejeta v letu 1978 ter statut krajevnih skupnosti Tabor, sprejet v letu 1976, pa so bili sprejeti na zborih delovnih ljudi in občanov, kar ni v skladu s 142. členom ustave SRS.

2.

Dokaj dobro so v statutih opredeljene temeljne pravice in dolžnosti delovnih

3.

Vsi statuti v uvodnih določbah ustrezno opredeljujejo območje, na katerem se delovni ljudje in občani za uresničevanje skupnih interesov in potreb ter opravljanja skupnih nalog samoupravno organizirajo v krajevno skupnost.

Izhodišča za samoupravno organiziranost v vseh krajevnih skupnostih izhajajo iz enotnih temeljev. Glede na to, da so tudi socialno-ekonomske okoliščine ter interesi v krajevnih skupnostih in v občini dokaj identični. Tako so v vseh statutih opredeljene naslednje oblike in organi samoupravljanja:

- zbor delovnih ljudi in občanov,
- zbor stanovalcev,
- referendum,
- javna razprava in anketa,
- skupščino delegatov krajevnih skupnosti oziroma zbor delegatov krajevnih skupnosti (krajevna skupnost Tabor),
- svet krajevnih skupnosti s svojimi delovnimi telesi – komisije,
- odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, štab teritorialne obrambe in štab civilne zaščite,
- poravnavni svet,
- potrošniški svet in

Zelo neenotno je v statutih opredeljena funkcija zbora delovnih ljudi in občanov, kot oblika osebnega izjavljanja, saj je v enih le-temu prepuščeno odločanje v vseh bistvenih vprašanjih skupnega pomena delovnih ljudi in občanov, (n.pr. v krajevni skupnosti Tabor, Ajdovščina in deloma v krajevni skupnosti Kolodvor), medtem ko je v statutih drugih krajevnih skupnosti skupščina oziroma zbor delegatov pristojen za odločanja o teh vprašanjih.

Zbor delovnih ljudi in občanov ima za svojo skupščino v statutih določeno sicer različno večino, vendar pa ta ne presega desetine delovnih ljudi iz območja krajevnih skupnosti. Ne glede na to, ali nastopa zbor v funkciji odločanja, ali pa samo kot oblika predhodne in javne razprave, takšna večina praviloma ne more izražati skupnih interesov delovnih ljudi in občanov ustrezne krajevnih skupnosti. Zato kaže čim neposrednejše oblike osebnega izjavljanja delovnih ljudi in občanov (zbori po soseskah, zbori stanovalskih hiš in sociološko zaokroženih sredin v posameznih krajevnih skupnostih).

Zbor stanovalcev je v statutih opredeljen samo kot oblika odločanja delovnih ljudi in občanov na področju gospodarjenja s stanovanjskimi hišami v družbeni

KOMITE OBČINSKE KONFERENCE ZKS LJUBLJANA CENTER

O osnovnem šolstvu in svetih ZK

Komite občinske konference ZKS Ljubljana Center je na zadnji seji med drugim razpravljala tudi o problemih osnovnega šolstva v občini. V občini Center je doslej prešla na celodnevno osnovno šolo le osnovna šola Tone Tomšič, kar pomeni, da je v celodnevno šolo zajetih 3,8 odstotka vseh učencev v občini. Po načrtu bo prihodnje leto v celodnevno šolo zajetih 21 odstotkov učencev, medtem ko je v podaljšano bivanje, ki je neke vrste priprava za prehod na celodnevno šolo, vključenih letos nekaj več kot 38 odstotkov učencev.

Seveda nam pa same številke malo povedo o vsebini dela na šolah, kažejo le na to, da osnovne šole v občini Center prehajajo prepočasno na celodnevno šolo. Med razlogi prosvetni delavci največkrat navajajo prostorske težave, omenjajo pa tudi materialna, kadrovska in s tem v zvezi tudi stanovanjska vprašanja, ki pedagoških delavcev pri njihovem delu prav gotovo ne spodbujajo.

Mnogi pedagoški delavci prav zaradi tega odhajajo v druge poklice, posebno pereči kadrovski problemi pa se pojavljajo v oddelkih podaljšanega bivanja, kjer je razredni učitelj že prava redkost, vodstva šol pa si v sili pomagajo s študenti pedagoške akademije in drugih fakultet, ki pa seveda po končanem študiju zapustijo podaljšano bivanje in se zaposlijo kot predmetni učitelji na šolah ali pa izven nje.

Člani komiteja občinske konference ZKS Ljubljana Center so poleg teh slabosti ugotovili, da je premalo povezave med šolami, krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela na območju krajevnih skupnosti. V občini Center ne bi smelo biti težav pri povezovanju s krajevnimi skupnostmi, saj so šole tako razporejene, da ima vsaka izmed njih svoje zaledje — po eno izmed osmih krajevnih skupnosti.

Ker je krajevna skupnost lahko zelo širok pojem, bi kazalo preučiti, kako se šole konkretno povezujejo s kra-

jevnimi konferencami SZDL, osnovnimi organizacijami sindikata, vzgojnovarstvenimi ustanovami, srednjimi šolami, drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v KS, enotami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi za izobraževanje, telesno kulturo itd. Da pa bi razbremenili pedagoške delavce in šolarjem nudili več zanimivih aktivnosti v času, ki ga prebijejo v šoli, bi morali v delo osnovnih šol pritegniti številne krajeve in člane različnih društev torej čim bolj spodbujati mentorsko delo.

V kratkem bodo vse osnovne šole v občini Center dobile poseben vprašalnik, ki bo pomagal do popolnejše slike o razmerah in delu na šolah. Na problemskih konferencah, ki jih bodo po zimskih počitnicah organizirali v vseh krajevnih skupnostih v občini Center, ki se jih bodo udeležili poleg pedagoških delavcev tudi vsi tisti iz krajevnih skupnosti, ki imajo interes zagotoviti svobodno menjavo dela in tudi vsebinsko bogatejše življenje in delo na šolah.

Da bi uspešneje uresničevali naloge ZK pri dograjevanju in razvijanju krajevnih samouprav, bodo do konca januarja v krajevnih skupnostih občine Center ustanovili svete ZK. Naloga največ 20-članskega sveta je, da razrešuje probleme, ki nastajajo pri delu samoupravnih mehanizmov, pomagajo pri praktičnem uveljavljanju delegatskega sistema, večji aktivnosti

komunistov pri delu v družbenopolitičnih organizacijah itd. V te svete bodo v občini Center pritegnili komuniste iz terenskih organizacij ZK, osnovnih organizacij ZK iz organizacij združenega dela ter komuniste, ki živijo v krajevni skupnosti, partijsko povezani pa so tam, kjer so zaposleni.

Za dobro delovanje sveta ZK v krajevni skupnosti pa je nujno tudi aktivnejše delo terenskih odborov, osnovnih organizacij ZK iz OZD itd.

OBČINSKA KONFERenca ZKS LJUBLJANA CENTER

Smernice za leto 1979

Na zadnji seji občinske konference ZKS Ljubljana Center so obravnavali analizo srednjeročnega družbenega plana občine za obdobje 1976–1980 za pretekli dve leti, da bi imeli trdnjšo osnovo za opredelitev smernic za izvajanje družbenega plana v prihodnjem letu.

Analiza izvajanja srednjeročnega družbenega plana pa tudi akcija 100 kažeta, da so v združenem delu kljub podpisanim samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom še vedno prepogosto prisotni stari družbenoekonomski odnosi. Taki odnosi se kažejo tudi pri planiranju, kjer so dohodkovni odnosi med OZD in SOZD in tudi drugod, kjer so sklenjeni samoupravni sporazumi opredeljeni bolj načelno, zato v bistvu ne morejo spreminjati starih podjetniških, maržnih in lastniških odnosov, ker ne opredeljujejo natančno skupnega prihodka, prispevkov posameznih TOZD, malokje obstajajo rizični fondit. Če omenjamo planiranje, je treba omeniti podatke, da 15 odstotkov OZD v občini ni sprejelo srednjeročnega programa razvoja.

Kljub nekaterim ugodnim kazalcem kot je na primer po-

večanje družbenega proizvoda itd., se še vedno srečujemo s številnimi negativnimi elementi. To je povečanje stopnje zaposlovanja nad predvideno, zaostajanje pri produktivnosti za predvideno, manjša stopnja rasti zunanjetrgovinske menjave, za 0,6 odstotka večji osebni dohodki od planiranih itd.

Člani občinske konference ZKS Ljubljana Center so se zavzeli za prvo varianto globalnih kazalcev razvoja za leto 1979, ker pomenijo večjo dinamiko in mobilizacijo OZD. Da bi pa v občini Center dosegli tisto, za kar so se vsi od izvršnega sveta in posredno seveda OZD zavzeli, pa so se člani občinske konference ZKS zavzeli za to, da je v smernicah potrebno konkretnije opredeliti naloge OZD, od razvoja materialne baze, skupnih vlaganj (in to ne le z bančnimi krediti, kar se je doslej vse prepogosto

dogajalo), razvoja tehnologije, raziskovalnega dela, kadrovske politike, izobraževanja ob delu itd. Ob tem pa bi družbenopolitične skupnosti in organi morali določiti kriterije, po katerih bi lahko bolj natančno ocenjevali, ali OZD izvršujejo sprejete naloge, opredeljene pa bi morali tudi sankcije za OZD, ki sprejetih planov ne izvajajo.

Gre torej za dve pomembni nalogi: doseči boljše planiranje in resneje izvajati sprejete naloge. Če ni planov, pomeni, da je odločanje odtujeno od delavca in je njegov vpliv pri odločanju vse premajhen. Treba je več v praksi narediti za spreminjanje družbenoekonomskih odnosov, na papirju že imamo namreč številne samoupravne sporazume na vseh področjih.

V prihodnjem letu čaka člane ZK in družbenopolitične organizacije v občini Center izredno pomembna in težka naloga, da bodo ob pomoči samoupravnih organov in vodstvenih delavcev v organizacijah združenega dela sprejete smernice prenesli v prakso.

A. V.

— kot zbere uporabnikov v skupščinah enot vseh samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem pa samoupravne stanovanjske skupnosti ter komunalne interesne skupnosti.

Ustava SRS določa v 142. členu, da morajo krajevne skupnosti v statutih določiti vprašanja, o katerih odločajo delovni ljudje in občani na referendumu. Zakon o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja pa določa med drugim tudi način izvedbe referenduma v krajevni skupnosti.

Statuti krajevnih skupnosti imajo več ali manj opredeljena vprašanja, o katerih se odloča z referendumom (razen v krajevni skupnosti Ajdovščina), za razpis in izvedbo referenduma pa se sklicujejo na določbe zakona.

V krajevni skupnosti Gradišče in krajevni skupnosti Stari Vodmat delovni ljudje in občani s podpisovanjem in posebnimi pismenimi izjavami kot obliko osebnega izjavljanja, odločajo oziroma izražajo svoja stališča, pobude in predloge skupnega pomena. V postopku takšnega odločanja se smiselno uporabljajo določbe, ki so predpisane za referendum.

Javna razprava in anketa sta v statutih krajevnih skupnosti opredeljeni kot možni vplivani in dajanja pobud delovnih ljudi in občanov na urejanje skupnih zadev pri sprejemanju vseh bistvenejših odločitev.

Najvišji organ upravljanja v vseh kra-

6 / DOGOVORI

jevnih skupnostih je skupščina oziroma zbor delegatov krajevnih skupnosti. Glede funkcije odločanja skupščine veljajo že dane pripombe k zborom delovnih ljudi in občanov oziroma k načinu sprejemanja statuta.

V vseh statutih so opredeljeni sveti krajevnih skupnosti kot kolektivna izvršilna telesa skupščine, ki koordinirajo iniciative in akcije delovnih ljudi in občanov, dogovorjene na zborih delovnih ljudi in občanov ter drugod. Pri svetu krajevne skupnosti je ustanovljenih več komisij kot delovna telesa.

Poravnalni sveti, ki jih je opredelil zakon o samoupravnih sodiščih kot samoupravna sodišča in se ustanovijo za posredovanje pri sporazumnem reševanju sporov in za razvijanje dobrih odnosov med občani, med člani delovne skupnosti ter med občani oziroma delovnimi ljudmi in samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, so v statutih krajevnih skupnosti različno opredeljeni.

Pomembno funkcijo, ki izhaja tudi iz določb zakona o združenem delu, vršijo potrošniški sveti, vendar ugotavljamo, da so določbe v statutih preskope, saj zakon o združenem delu (23. člen) odpira možnosti pomembne aktivnosti krajevne skupnosti na tem področju. Organizacije združenega dela prometa in storitev so po 78. členu zakona o združenem delu dolžne uresničevati sodelovanje s potrošniki in porabniki storitev, organizira-

nih v krajevnih skupnostih, temu pa je treba dodati še vsebino 185. člena zakona o združenem delu, ki zagotavlja možnost organiziranega vpliva potrošnikov in uporabnikov storitev na delovni čas dejavnosti, ki so najpomembnejše za vsakodnevno življenje občanov.

Zaradi neposrednega uresničevanja ustavnih in samoupravnih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi soudeležbe pri opravljanju funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti, oblikujejo v vseh krajevnih skupnostih svojo delegacijo.

V skladu z zakonom o skupščinskih volitvah so v vseh krajevnih skupnostih oblikovane tudi delegacije za samoupravne interesne skupnosti.

Določbe statotov o ljudski obrambi in družbeni samozastiti so v vseh statutih krajevnih skupnosti v celoti usklajene z zakoni s tega področja.

4.

Zakon o temeljnih sistema družbenega načrtovanja in o družbenem načrtu Jugoslavije določa odnose v družbenem načrtovanju med subjekti načrtovanja — med temeljnimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, republičnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi skupnostmi. Statuti krajevnih skupnosti Kolodvor, Stari Vodmat, Gradišče, Stara Ljubljana in Poljane

so povsem usklajeni z navedenim zakonom, deloma tudi statuta krajevne skupnosti Tabor in Prule, medtem ko statut krajevne skupnosti Ajdovščina opredeljuje planiranje dokaj skopo.

5.

Poglavja v statutih, ki opredeljujejo zagotavljanje materialne osnove krajevne skupnosti, so ustrezno opredeljena.

6.

Ne glede na to, da so načela javnosti dela v krajevnih skupnostih zastopana v statutih, da se javnost dela zagotavlja tudi z objavljanim gradiv in informacij, objavljajao tudi v občinskem glasilu »Dobro jutro«, pa informacijski medij s tem ne more biti zaključen (razvijanje komunikacijskega sistema).

7.

Družbenopolitične organizacije in njihova vloga so slabo opredeljene v statutih krajevnih skupnosti, razen v statutu krajevne skupnosti Kolodvor.

12. DELOVANJE STROKOVNIH SLUŽB

Pregled zaposlenih delavcev v krajevnih skupnostih kaže naslednje stanje:

OBISK V OSNOVNI ORGANIZACIJI ZSMS KS POLJANE

Malo prostora a veliko volje

Zmotili smo jih pozno zvečer, na enem izmed številnih sestankov predsedstva osnovne organizacije ZSMS – mladince iz osnovne organizacije v krajevni skupnosti Poljane. Da smo na razgovor malce dlje čakali, ni bil kriv natrpan dnevni red, pač pa točka o pripravah na volitve v krajevno konferenco SZDL, ki je bila vzrok za dolgo in tehtno razpravo, h kateri je hotel prav vsak vsaj malo prispevati.

Že bežen pogled v osebno izkaznico te osnovne organizacije pokaže, da gre za tipično mestno organizacijo, ki sicer šteje 72 članov, vendar ne tem območju živi ali le prihaja na delo kar okrog 1000 mladitih. In še čisto na kratko o organiziranosti mladitih v KS Poljane. Na področju krajevne skupnosti deluje ena terenska organizacija ZSMS s 50 člani in 3 mladinski aktivisti s 35 člani. Sicer pa na terenu deluje 25 osnovnih organizacij ZSMS v delovnih organizacijah, šolah in dijaških domovih.

Novo vodstvo imajo šele nekaj manj kot dva meseca (predsednica je Mojca Majer), pa delo vseeno nemoteno teče naprej, ker člani prejšnjega vodstva še vedno prihajajo z nasveti, skratka pomagajo, kjer se le da. V zadnjem času se seveda ukvarjajo predvsem s kadrovanjem in z vključevanjem mladitih v krajevno samoupravo. Tako je bilo prav na omenjeni seji slišati predlog mladitih Poljancev, po katerem naj bi za podpredsednico krajevne konference kandidirala prav Mojca Majer.

Že doslej so se precej vključevali v družbenopolitično življenje krajevne skupnosti, sodelujejo pa tudi v akcijah občinske konference ZSMS.

Kot pravijo, dobro in še zlasti odgovorno opravljajo svoje naloge. Res pa je, da s svojim delom izstopajo posamezniki. Prav tu pa imajo dostikrat težave. Številnih nalog, ki jih postavlja široko zastavljeno delo, prav gotovo ne zmorejo sami, zato si bodo tudi vnaprej prizadevali pritegniti v svoje vrste čimveč mladitih, predvsem iz šol ter delovnih organizacij. Ti namreč zdaj kažejo kaj malo zanimanja za delo v mladinski organizaciji krajevne skupnosti.

Prav zdaj imajo mladi v Poljanah veliko dela z oživljanjem dela posameznih komisij. Ponovno bodo v okviru komisije za idejnopolitično

dih, predvsem iz šol ter delovnih organizacij. Ti namreč zdaj kažejo kaj malo zanimanja za delo v mladinski organizaciji krajevne skupnosti.

Prav zdaj imajo mladi v Poljanah veliko dela z oživljanjem dela posameznih komisij. Ponovno bodo v okviru komisije za idejnopolitično

Pohodna enota OO ZSMS Poljane je te dni dobila bronasto plaketo ZRVS Slovenije

delo oživeli marksistični krožki.

Ko govorimo o zanimanju za delo, so nemara zanimive izkušnje osnovne organizacije v KS Poljane. Ugotovili so namreč, da je v tako veliki in gosti naseljeni krajevni skupnosti zelo primerna organizacijska oblika mladinski aktiv. Tri so že ustanovili, enega pa ustanavljajo. Kot kaže, je ta oblika bliže mladim. Če so prej ugotavljali, da dejansko ni zanimanja, pa se zdaj kaže ravno nasprotno.

Že leta se torej mladi iz Poljan dobro vključujejo v življenje krajevne skupnosti. Letos so bili zato veseli priznanja, dobili so plaketo te krajevne skupnosti za zasluge pri razvoju KS, dva njihova mladince pa sta dobila bronasti znački OF. Dobro sodelujejo tudi s športnim društvom in taborniškimi odredi v krajevni skupnosti. Vsako leto pripravljajo v mesecu maju dan mladitih Poljancev, takrat

se pomerijo v nekaterih športnih panogah. Ob športu pa se tudi sicer pogosto sestanejo, saj imajo enkrat tedensko v telovadnici osnovne šole Tone Tomšič na voljo prostor za rekreacijo. Radi se udeležujejo tudi pohodov po poteh, ki vodijo v kraje iz NOB. Prav njihova pohodna enota je te dni dobila bronasto plaketo zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije.

Kaj pa problemi, smo jih vprašali, čeprav prav mladi v tej osnovni organizaciji dobro dokazujejo, da je volja tudi moč, ki dokaj uspešno premaguje težave.

Res je, tudi oni imajo probleme, prostorske. Tako delijo majhno pisarno s športnim društvom krajevne skupnosti. Sploh pravijo, da imajo v krajevni skupnosti zanje precej razumevanja. Prostora pa jim vendarle manjka za klub-

sko dejavnost, za organizirane preživljanje prostega časa, čeprav imajo vselej na voljo dvorano za razne prireditve. Pri tem dodajajo, da ima marsikateri hišni svet prostore, ki so večino časa prazni. Morda bi se lahko o tem kako dogovorili. Kar je še zlasti omembe vredno, mladi iz osnovne organizacije v krajevni skupnosti Poljane poudarjajo, da težav z denarjem nimajo in kot naprej ugotavljajo, verjetno že zato ne, ker se dejavno vključujejo v delo krajevne skupnosti. Sicer pa bodo mladi iz Poljan v bodoče več pozornosti kot doslej posvečali idejnopolitičnemu delu iz preprostega vzroka – da se bodo še bolj kot doslej, predvsem pa bolj kakovostno vključevali v družbenopolitično življenje in delo v svojem okolju.

Tanja Keršmanc

Skoraj 1000 mladitih v političnih šolah

Seminarji in mladinske politične šole so pravzaprav znana in tudi dokaj razširjena oblika idejnopolitičnega usposabljanja mladitih po vsej Sloveniji. Pa vendar je naša občinska konferenca ZSMS ena izmed redkih, kjer mladinske politične šole predstavljajo redno in tako pogosto dejavnost. Razen ob kongresu so pri nas te šole, ki trajajo po ves teden domala vsak mesec. Še zlasti ta oblika idejnopolitičnega usposabljanja mladitih poteka redno v zadnjih dveh letih in je tako v njej sodelovalo celo nekaj manj kot tisoč mladincev. Doslej so bili med njimi predvsem mladi iz OZD, manj pa iz šol in drugih ustanov, ki imajo v ta namen lastne oblike usposabljanja.

Še posebej je tak način usposabljanja velikega pomena za tiste, ki niso več v izobraževalnem procesu. Zanimive so ugotovitve, ki so jih na osnovi izkušenj napravili v občinski konferenci ZSMS Center. Mladinci, ki so obiskovali katero izmed političnih šol, predstavljajo nemalokrat kadrovske baze, ne le za osnovne organizacije ampak tudi za občinsko konferenco

ZSMS. Še več, številni mladinci, ki so delovali v mladinski politični šoli, a so bili pred tem manj dejavni tako v mladinski organizaciji kot v drugih družbenopolitičnih organizacijah, so se kasneje družbenopolitično izredno angažirali.

Sicer pa lahko rečemo, da je zanimanje za to obliko usposabljanja med mladimi precejšnje, kar niti ni čudno. Predavanja, ki jih poslušajo mladi, so na temo, o katerih danes tako rekoč nikoli ni dovolj znanja. Še zlasti pa seveda udeležence pritegnejo razgovori po predavanjih. Tako naj naštejemo le nekaj tem: nastanek in razvoj marksizma, ekonomski sistem SFRJ, uredničenje zakona o združenem delu, pridobivanje dohodka in odnosi v delitvi in razporejanju dohodka, krajevna samouprava in njena povezava z združenim delom, delitev po delu, idejnopolitična usmeritev in organiziranost ZSMS, svobodna menjava dela, samoupravni interesni pluralizem in vloga subjektivnih sil ter druge, nič manj zanimive teme.

T. K.

vseh zaposlenih je 63, od tega v rednem delovnem razmerju s polnim delovnim časom 27, v rednem delovnem razmerju s polovičnim delovnim časom 3, upokojenec s polovičnim delovnim časom 26, pogodbenih delavcev s polovičnim delovnim časom 1 in drugih pogodbenih delavcev 6.

Med krajevnimi skupnostmi so 4 delavci v rednem delovnem razmerju, 4 delavci pa so upokojenec s polovičnim delovnim časom in 3 s polnim delovnim časom. Med tajniki družbeno političnih organizacij so 4 delavci v rednem delovnem razmerju, 4 pa so upokojenec s polovičnim delovnim časom.

Strojepiski sta v dveh krajevnih skupnostih in sta obe v rednem delovnem razmerju. Dve krajevni skupnosti imata po enega pisarniškega referenta, oba sta v rednem delovnem razmerju. Vseh osem referentov za ljudsko obrambo so upokojenec s polovičnim delovnim časom. Kurirji so 3, vsi upokojenec s polovičnim delovnim časom, od 7 računovodij je eden v rednem delovnem razmerju, 2 sta upokojenec s polovičnim delovnim časom, 4 pa so v pogodbenem razmerju. Od sedmih svetovalcev za stanovanjsko samoupravo je 5 upokojenec s polovičnim delovnim časom. Socialnega delavca ima ena krajevna skupnost; ta je v rednem delovnem razmerju s polovičnim delovnim časom. Ena krajevna skupnost

ima vodjo družbenega centra, ki je upokojenec s polovičnim delovnim časom. Sedem vodij pisarne je v rednem delovnem razmerju. Med tehničnimi delavci je en kurjač, ki je upokojenec v pogodbenem razmerju in 8 snažilnik, med njimi 7 v rednem delovnem razmerju in ena v pogodbenem razmerju. Med vsemi strokovnimi delavci je 20 delavcev v rednem delovnem razmerju, 3 delavci v rednem delovnem razmerju za polovičen delovni čas, 26 upokojenec s polovičnim delovnim časom, 5 delavcev pa ima delovno pogodbo.

Po krajevnih skupnostih je stanje naslednje: Krajevna skupnost Ajdovščina ima 4 strokovne delavce in eno snažilko; KS Gradišče ima 7 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Kolodvor 6 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Poljane 7 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Stara Ljubljana 6 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Vodmat 8 strokovnih delavcev in eno snažilko in KS Tabor 9 strokovnih delavcev, enega kurjača in eno snažilko.

Navedeni podatki nam kažejo, da je razmerje med delavci v rednem delovnem razmerju in upokojenimi delavci s polovičnim delovnim časom ter pogodbenimi delavci neugodno in se v nekaterih krajevnih skupnostih izraža v nezadovoljivih delovnih rezultatih. Nadalje ugotavljamo, da status delavcev ni urejen v skladu z zakonom o združenem delu, ker

ni pogojev za ustanovitev delovnih skupnosti strokovnih služb v posamezni krajevni skupnosti na podlagi samoupravnih sporazumov o urejanju dela. Računovodske posle opravljajo skoro v celoti upokojenec s polovičnim delovnim časom in delavci s pogodbo, kar je neracionalno. V krajevni skupnosti, kjer so obravnavali delovanje strokovnih služb so menili, da je treba sedanje stanje spremeniti v skladu s predpisi, racionalizirati delo in zagotoviti delavcem v strokovnih službah enak družbeno ekonomski položaj, kot ga imajo delavci na drugih področjih združenega dela. Izoblikovalo se je mnenje, naj svet občinske konference SZDL za družbeno politični sistem da pobudo za oblikovanje skupne strokovne službe za vse krajevne skupnosti v občini in za ustanovitev delovne skupnosti teh služb. Taka rešitev ne bi bila le v skladu z določbami zakona o združenem delu, temveč bi zagotavljala tudi boljše kvaliteto dela strokovnih služb. Delovna skupnost naj bi v skladu s samoupravnim sporazumom o svobodni menjavi dela zagotavljala, da bodo vse dogovorjene naloge in dela opravljene v vseh krajevnih skupnostih, da bodo vse dejavnosti strokovnih služb organizirane racionalno in da bo delovna skupnost omogočila stalno strokovno usposabljanje delavcev v posameznih krajevnih skupnostih ter njihovo medsebojno povezovanje pri izvajanju nalog. Istočasno z oblikovanjem delovne

skupnosti skupnih služb naj se izdela sistematizacija delovnih nalog in opravi v skladu z resničnimi potrebami: možnost združitve nekaterih, zlasti finančnih opravi za vse KS.

13. PROSTORSKI POGOJI DELOVANJA

V KS Ajdovščina končujejo adaptacijo novo pridobljenih prostorov, stare pa bodo začeli obnavljati.

V KS Gradišče so opozorili, da prostori niso ustrezni. KS ima upravne prostore v petih sobah (od teh je ena sejna soba za 15 ljudi) in dvorano za sestanke, ki sprejme 60 do 70 ljudi. Večje sestanke in odbore sklicujejo v avli osnovne šole Majde Vrhovnik.

KS Kolodvor nima urejenih niti primeren prostorov tajništva KS. Družbeni center urejajo.

KS Poljane ima urejen družbeni center, ustanavljajo tudi kulturni center.

KS Prule ima samo dvorano, drugi prostori so skromni, načrtujejo izgradnjo manjkajočih prostorov. Prostorska utesnjenost ovira dejavnost.

KS Stara Ljubljana ima prostorske pogoje za delovanje le delno urejene.

Podobno velja tudi za KS Stari Vodmat, vendar s to razliko, da že gradijo nove prostore.

Trenutno nimajo urejenih ustreznih pogojev niti v KS Tabor, vendar bo to

Stik z osnovnimi organizacijami!

Je že tako, da v zadnjih dneh leta, ki se izteka, vsepovsod delamo razne obračune, pregledujemo opravljeno delo – skratka, potegnemo črto, kot da ne bi bil že prvi delovni dan novega leta enako delaven kot minulih 365. Kakorkoli, navada je železna srajca in odločili smo se, da o delu občinske konference ZSMS naše občine spregovorimo z njenim predsednikom, Miletom Šetincem.

Kako bi torej označil leto, ki se bliža koncu?

»Nedvomno je bilo za nas mlade leto 1978 v znamenju 10. kongresa ZSMS. Vse naše delo je bilo kakorkoli v zvezi s kongresom. Same priprave

nanj so nam vzele precej časa, saj je bilo treba pripraviti javne razprave in poskrbeti, da so razprave o kongresnih dokumentih v naših osnovnih organizacijah kolikor toliko gladko potekale. Kljub nekaterim težavam, smo v tem kar dobro uspeli in tako po svojih močeh prispevali, da je bil kongres resnično delovno srečanje slovenske mladine. Izhodišča, ki smo jih sprejeli na kongresu, pa nam seveda pomenijo smernice za konkretno delo v vsakodnevem življenju. Tu pa nas čaka še precej nalog, saj je levji delež le-teh šele pred nami – zapisano bo namreč treba čimprej prelistati v delo.

Katere konkretne naloge pa so najpomembnejše za delo-

vanje občinske konference ZSMS v letošnjem letu?

»Prav konkretno delo mladitve v naši občini je najpomembnejši prispevek h kongresu slovenske mladine v zvezi s krepitvijo vloge mladinske organizacije v naši družbi. Na volilno programski seji v juniju smo mladi iz Centra sprejeli temeljno usmeritev. Ta pa je v iskanju tistih načinov in oblik dela, preko katerih bomo vzpostavljali čim tesnejše stike z osnovnimi organizacijami v občini. Teh je zdaj nekaj manj kot 250.

Tako smo v preteklosti mnogo preveč le ugotavljali, da delamo forumsko. Čas pa je, da od besed preidemo k dejanjem in da se enkrat za vselej spoprimemo z verbalnim obsojanjem (kot to nekateri še vedno počnejo). Z natančnejšo akcijsko usmeritvijo smo si s tem v zvezi začrtali jasne naloge.

Kako torej občinska konferenca ZSMS naše občine konkretno išče stike z osnovnimi organizacijami?

»Predvsem naše delo temelji na usmeritvi, ki jo tu in tam zanemarjamo. Čimveč se je treba pogovarjati in dogovarjati, na delovnih obiskih v osnovnih organizacijah, spoznavati njihove težave. Že dolgo je jasno, da premlevanje načelnih resolucij, ki so povrhu vsega vsakomur znane, ne vodi nikamor. Letos smo pripravili tudi dve problemski konferenci v sodelovanju z osnovnimi organizacijama ZSMS Slovenijales (o stanovanjski problematiki) in Ljubljanska banka-združena banka (o kadrovske politiki). To obliko nameravamo razvijati tudi na-

prej. V prvih petih mesecih novega leta imamo v načrtu obiske v vseh osnovnih organizacijah naše občine. Tako se bomo v razgovorih »na kraju samem« seznanili z njihovim delom in težavami.

Pomemben del naše dejavnosti v letu 1978 je bilo tudi mladinsko prostovoljno delo. Tako smo imeli kar 8 mladinskih delovnih brigad, kar je največ med vsemi občinskimi konferencami ZSMS v Sloveniji in predstavlja skoraj polovico vseh ljubljanskih. Nič manj pomembna pa ni dejavnost v zvezi z razvijanjem revolucionarnih tradicij. Še posebno nam je na tem področju uspel pohod na Ilovo goro, ki se ga je skupaj z gosti udeležilo kar 250 pohodnikov.

In še nekaj besed v zvezi s pripravo na volitve v SZDL, kako se vanje vključujete mladi?

»Lahko rečemo, da se v pripravo dobro vključujemo. Po dogovoru s tovariši iz SZDL naj bi mladi v vsaki krajevni konferenci SZDL zagotovili približno četrtno mladih oziroma 25 odstotkov. Poleg tega pa naj bi bil v vodstvu krajevnih konferenc SZDL vsaj po en mladinec. To po eni strani odpira nove možnosti nam mladim. Po drugi strani pa se seveda zavedamo, da goli delež v odstotkih še ne zagotavlja hkrati tudi ustrezne kakovosti. Kakovostno vključevanje nas mladitve pa je tisto, za kar se bomo tudi v bodoče zavzemali. Zato pa bomo še naprej z vso skrbjo razvijali idejno-politično usposabljanje mladitve.

Tanja Keršmanc

Štipendije Titovega sklada

Tudi v začetku letošnjega leta so bile nekaterim najprizadevnejšim učencem in študentom podeljene štipendije iz Titovega sklada. Štipendije iz tega sklada so namenjene mladim delavcem in delavskim otrokom. Znesek je višji od kadrovske štipendije ali štipendije iz združenih sredstev, a tudi pogoji za pridobitev štipendije so precej strogi. Te štipendije se namreč podeljujejo le najboljšim učencem in študentom od katerih se zahteva visok učni uspeh, ob tem pa morajo biti tudi družbenopolitično aktivni. Titove štipendije so letos v občini Ljubljana Center dobili naslednji učenci, študentje in delavci iz neposredne proizvodnje: Rozalija Mihelič, Marjeta Maček, Marija Perne, Nives Vrabec, Rada Hostnik, Bernarda Martinjak, Vera Hudovernik, Janko Mari- nič in Zdenka Zavrl.

Irena Ložar

Ob dnevu človekovih pravic

Ob 10. decembru – mednarodnem dnevu človekovih pravic – je občinski center klubov OZN Ljubljana Center organiziral v petek, 8. decembra enodnevni seminar v Ljubljani. Mladi klubovci (zbralo se jih je več kot sto iz večine ljubljanskih klubov) so na seminarju poslušali dve temi. Prva je bila posvečena mednarodnemu letu otroka, ki ga je razglasila OZN za prihodnje leto 1979. Predavatelj – tovarišica Vipotnik in tovariš Urbančič sta spregovorila o pomenu tega leta in o jugoslovanskih akcijah ob njem, o mentorskem vprašanju in o nagrajevanju prosvetnih delavcev, ter o vlogi in pomenu OZN in klubov. V razpravi je bilo rečeno, da so klubi OZN pomembna oblika organiziranja preživljanja prostega časa mladitve in njihove vzgoje v internacionalističnem duhu.

Druga tema je bila posvečena človekovim pravicam, o čemer je govoril tovariš Dar- ko Štrajn. Največ poudarka je dal deklaraciji o človekovih pravicah, ki je bila sprejeta v generalni skupščini OZN pred tridesetimi leti. Govoril je tudi o današnjih razmerah v svetu, ko so nekateri narodi kljub vsem deklaracijam in sklepom še vedno zatirani, ponižani in brez pravic. To se dogaja predvsem v Južni Afri- ki in Južni Ameriki.

Z veliko udeležbo na semi- narju so mladi klubovci poka- zali, da kljub težavam, ki se pojavljajo zaradi neurejenega statusa in financiranja naše organizacije, klubi in občinski centri dobro delajo. Za ko- nec pa še mnenji dveh udele- žencev o izvedenem semi- narju:

Marjan Dobravec, osnovna šola Dol – »S seminarjem sem zadovoljen. Presenetila me je velika udeležba. Najbolj me je zanimalo pripovedovanje pri prvi temi o letošnjem polet- nem mednarodnem pionir- skem taboru Sutjeska v Do- lenjskih Toplicah.«

Zalka Mihelič, Srednja šola za medicinske sestre – »Pre- davanja sta bili kar zanimivi, vendar mislim, da smo prvo temo preveč razširili še na druga področja.

Irena Ložar

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Ljubljana Center obvešča vse člane, organizacije in ustanove, da se je iz dosedanjih prostorov v ulici Komen- skega 7,

preselil na Resljevo 14/III, sobi 12, 13

Nova telefonska številka je 325-161, interni 48 in 49. Dosedanja direktna telefonska številka bo upo- rabna po novem letu.

Občinski odbor ZVB NOV
Ljubljana Center

vprašanje verjetno urejeno v najkrajšem času, ker so dobili v ta namen dodatna sredstva. Doma družbenih organizacij še nimajo, niti ni na vidiku, zato se bodo tudi v prihodnje morali posluževati prostorov TVD Partizan Tabor in drugih dvor- ran na območju krajevnih skupnosti.

Očitno je torej, da se večina krajevnih skupnosti v občini Ljubljana Center pri svojem delovanju sooča s prostorsko sti- sko. Razen redkih izjem rešitve tega vprašanja še niso na obzoru. Ker pa so ustrezni prostori med temeljnimi pogoji za uspešno razvijanje dejavnosti, ki izha- jajo iz interesov in potreb krajanov, bomo morali v prihodnjem obdobju temu vpra- šanju nameniti več pozornosti in iskati ustrezne prostorske rešitve.

Opozoriti pa moramo, da se KS v obči- ni sicer dogovarjajo glede uporabe zdru- ženih sredstev po samoupravnem spora- zumu o združevanju sredstev za izvajanje skupnih interesov in potreb v KS. V okvi- ru odbora za spremljanje izvajanja tega sporazuma je, da vsako leto adaptira pro- store iz sredstev solidarnosti (10%) ena ali dve KS.

14. DRUGA ODPRTA VPRAŠANJA IN PREDLOGI

Pod tem naslovom smo skušali zbrati tista pereča vprašanja, ki jih čutijo naši delovni ljudje in občani, o katerih nismo

ali smo premalo spregovorili v prejšnjih poglavjih.

Glede delegacij je bil nekajkrat pou- darjen predlog, da bi v KS oblikovali nji- hovo konferenco, da bi tako povezali nji- hovo delo, izboljšali informiranje delega- tov in obogatili vsebino dela. Tam kjer se še ne, naj bi se vsaka delegacija povezala s tistimi organi KS, ki zajemajo področje interesne dejavnosti delegacije. Delegati SIS gospodarstva imajo zdaj zelo rahel stik s KS, tudi te delegacije naj bi vključili v konferenco delegacij. Delovanje dele- gacij naj bi pridobilo javno obeležje. Zato naj bodo seje javne. Osnovni pogoj tega pa je pravočasna in vsebinsko kvalitetna informiranost krajanov. Medtem ko so delegacije za zbor KS precej aktivne, pa se mnoge delegacije za SIS preredko se- stajajo in odločajo bolj formalistično kot vsebinsko. Temu naj bi bil delno kriv tudi slab pretok informacij med nekaterimi občinskimi SIS in njihovimi krajevnimi delegacijami.

V srednjeročnih planih širše družbene skupnosti, predvsem planih SIS, bodo morale biti KS bolj upoštevane.

Vzpostaviti bomo morali načelo samo- upravnega dogovarjanja krajevnih skup- nosti z združenim delom glede financira- nja programa KS.

Problem, ki ga čutimo v občini nas- ploj, še posebej pa so o njem razpravljali v KS Stari Vodmat, je odseljevanje proiz- vodnih organizacij združenega dela s te-

ga območja.

Pereče vprašanje, ki smo ga nekajkrat slišali, je upadanje stanovanjskega fonda zaradi prekvalifikacije stanovanj v po- slovne prostore. Ta proces izseljevanja in staranja strukture prebivalcev (ta trend je v občini in še zlasti v nekaterih KS dokaj močan) bi morali čimprej odločno zavre- ti. To naj bi dosegli prav s širšo družbeno akcijo revitalizacije starega mestnega je- dra in z izboljšanjem pogojev bivanja krajanov z omejevanjem in sanacijo one- snaženosti. Sklepe problemske konfe- rence o varstvu okolja naj bi aktualizirali in s tem v zvezi spodbudili široko stalno akcijo v občini ob sodelovanju vseh dru- žbenopolitičnih organizacij in družbeno- politične skupnosti. Izrečena je bila tudi kritika Ljubljanskemu regionalnemu za- vodju za spomeniško varstvo, da se okoli prenov ne angažira dovolj. Zabeležili smo nekaj primerov, da so krajanje uspeš- no sodelovali pri urejanju okolja. Na ob- močju Stare Ljubljane pa so opozorili, da opažajo upadanje kvalitete komunalnih uslug, tako na področju higiene, odvoza smeti in vzdrževanja javnih površin. KK SZDL Poljane zahteva od OK SZDL Ljub- ljana Center, da obravnava gradnjo 6. roške stolpnice kot politični problem, ki ga je treba rešiti v splošnem družbenem interesu. Vsako zavlačevanje bo še pove- čalo stroške gradnje. KK SZDL Poljane tudi meni, da je potrebno zgraditi na nji- hovem območju ustrezen gostinski lokal,

ki bi nudil enako kvalitetne usluge kraja- nov kot bivši Činkole. Na Prulah pa po- grešajo pošto, obrtne dejavnosti in bolj- šo trgovino. Verjetno bi morali glede tega aktivirati svete potrošnikov.

Prisoten problem je tudi prometna ure- ditev, na kar so še posebej opozorili na Gradišću, Prulah, Stari Ljubljani in dru- god.

V naših KS je veliko starejših občanov. Začeli naj bi z akcijo za sistemsko rešitev problema socialne pomoči občanov, ki si zaradi starosti in onemoglosti ali bolezni ne morejo pridobivati sredstev za življe- nje. Okrepili naj bi tudi službe za pomoč bolnim in onemoglim oziroma sosedsko pomoč.

Mnoga konkretna vprašanja se poraja- jo tudi ob razreševanju otroškega varstva (premajhne zmogljivosti VVZ), ob celo- dnevnih šoli in urejanju športnih igrišč.

Za našo občino je tudi značilna zelo visoka dnevna fluktuacija, ki je vir vrste vprašanj, ki pa jih še premalo upošte- vamo.

KK SZDL Poljane predlaga, da bi pred- stavniki vseh KS s svetom za družbenoe- konomske odnose pri OK SZDL Ljubljana Center, občinskimi svetom ZS in z izvrš- nim svetom ter upravnimi organi skup- ščine občine analizirali pogoje za konsti- tuiranje delovne skupnosti skupnih služb za vse KS za nekatere naloge in ustanovitve osnovne organizacije sindikata delavcev zaposlenih v vseh 8 KS.

časnost v utrjevanju dohodkovnih odnosov in težave v dogovarjanju so se odražale v samoupravni preobrazbi krajevnih skupnosti. Običajno pravimo, da se združeno delo ne vključuje v krajevno skupnost. Takšne splošne ugotovitve kajpada niso zadostne. V krajevnih skupnostih je potrebno razviti samoupravno planiranje, enote SIS, delo delegacij, stanovanjsko samoupravo – pa bomo bistveno prispevali k uveljavljanju novih družbenoekonomskih odnosov in večji vključitvi združenega dela v krajevno skupnost.

Dve vrsti problemov

● V tem letu je bilo v naših OZD nekaj primerov, resda izjemnih, ko komunisti niso dovolj odločno sodelovali pri razreševanju nepravilnih odnosov v svojem okolju. Ali ste morda ugotavljali, zakaj v takšnih primerih komunisti ne reagirajo skladno s svojo dolžnostjo?

»Ko me to sprašujete, vam lahko rečem, da gre za dve vrsti problemov: ali gre za sprejemanje odločitev na nesamoupraven način ali za nepravilnosti, za slabo, površno izpolnjevanje svojih nalog, svojega dela. V obeh primerih komunisti delujejo premalo zavzeto. Na primer, na področju stanovanjske samouprave v Ljubljani že dalj časa stagniramo, srečujemo se z elementi nereda in anarhije, podobno je bilo ob zadnjem čiščenju snega, posebno s pločnikov, podobno se dogaja pri nekaterih preskrbovalnih akcijah (kruh, kava, bencin) kar vse moti in spravlja občine v nejevoljo.

Ko omenjam nesamoupravno sprejemanje ali zavračanje pomembnih odločitev mislim na tiste, za katerimi formalno stoje samoupravni organi, kot naprimer pri raznih integracijah, združevanju dela in sredstev, reelekcijah poslovnih organov, a kjer prihaja do spopada med naprednimi in nesamoupravnimi odločitvami. V teh primerih, ko gre za odločanje ozkih skupin, včasih za sprego političnega vodstva in tehnokracije v združenem delu, ko v imenu grupolastiškega, podjetniškega inte-

resa manipulirajo z delavci in jih mobilizirajo proti samoupravni preobrazbi. Kot veste, v takšnih primerih OK ZKS energično ukrepa, zahteva od OO ZK, da odkrito in odprto obravnavajo tako obnašanje komunistov; od komunistov v sindikatih, občinski skupščini in izvršnem svetu, pri družbenem pravobranilstvu samoupravljanja in drugod pa, da ukrepajo v okviru svojih pooblastil preko političnega sistema, katerega del so.

Komunisti tudi tam, kjer bivamo

● V krajevnih skupnostih smo tudi ob akciji »91 krajevnih skupnosti« slišali, da so komunisti, ki so organizirani na terenu, motor družbenopolitičnega delovanja. Pač pa se v krajevno delo premalo vključujejo komunisti, ki so organizirani v združenem delu. Kako naj bi poživili njihovo delo tudi v krajevni skupnosti?

»Naše krajevne skupnosti morajo ustavno zaživeti, komunisti pa smo dolžni, da del svoje aktivnosti izžarevamo tudi tam, kjer stanujemo. Včasih se nekateri pritožujejo, češ, naše osnovne organizacije v krajevnih skupnostih so »stare«, zato manj aktivne in podobno. To sicer res velja za OO ZK v tistih KS, ki se še niso pomembneje preobrazile v skladu z ustavo. Ko bomo namreč šli v krajevni skupnosti za »svoje« tudi vse osnovne organizacije ZK, sindikate, ZSM itd. v OZD s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, vse delegatsko dogajanje v razmerju do občinske skupščine in vseh SIS, upošteva socialno kulturno, komunalno, zdravstveno, obrambno in družbenosamozaščitno aktivnost itd., potem bo vsa širina družbenopolitičnega dela bolj razvidna, potem bomo šli za svoje tudi aktivnosti, ki se odvijajo v združenem delu, samoupravnem sporazumevanju, stanovanjski samoupravi itd. Povedati hočem, da je terenska osnovna organizacija ZK samo ena izmed številnih osnovnih organizacij, ki jih imamo v KS. Tehtnejše je v takem primeru vprašanje, ali so vključeni v krajevno de-

lo tudi tisti komunisti, ki niso tam zaposleni, ki pa tam stanujejo, v skladu z interesi, ki jih imajo kot je seveda pomembno, koliko so se krajano približale družbenopolitične organizacije tudi preko drugačne organiziranosti. Storjeni so prvi pomembni koraki v smeri večje aktivizacije zborov stanovalcev, hišnih svetov, uličnih odborov, sekcij SZDL, katerih se bomo morali več posluževati, v ZK pa aktivov in drugih oblik akcijskega povezovanja. V ZK morata biti gonilna sila tega povezovanja osnovna organizacija in svet ZK v KS.

Maščevanje formalizma

● Za našo občino, pa ne le zanjo, je značilno, da zlasti ob novogradnjah »vzkipijo« neposredno prizadeti občani. O posledicah takega ravnanja ne bi govorili, saj so dobro znane, vendar, ali se lahko vprašamo, če je takšna reakcija delno pogojena tudi z delovanjem in obnašanjem ne le strokovnih, marveč tudi družbenopolitičnih dejavnikov, vključno komunistov?

»Do reakcij ljudi prihaja za-

radi različnih vzrokov: včasih smo v demokratičnih postopkih pri razgrnitvah zazidalnih načrtov in na zborih občanov preveč površni, formalni, kar se prej ali slej maščuje. V posameznih primerih izgradnje novih hiš ali sosesk le-te zadevajo ob čisto zasebne interese posameznikov (manj bo prostora, sonca, napoti je garaža), kar nima nič skupnega s tistimi, ki so brez stanovanj, niti z dejstvom, da gre za zazidavo mestnega jedra, kjer ne more biti upoštevan sleherni zasebni interes prebivalcev. Najbolj pogosto slišimo, da ni dovolj zagotovljena ohranitev naravnega okolja. Mnogo težav izhaja tudi iz dosedanje »okostenele« politike načrtovanja prostora, ki je bila preveč odtujena od ljudi, ki je vse prevečkrat v imenu »stroke« odločala o teh vprašanjih. Te pomanjkljivosti moramo odpraviti, prek političnega sistema moramo storiti vse, in to hitro in učinkovito, da posamezni privatnolastiški interesi ne bodo zavirali stanovanjske, poslovne in druge gradnje. Vsako zavračanje gradnje na tej podlagi lahko predstavlja hudo škodo, saj zmanjšuje vrednost običajno zelo težko ali celo solidarno

zbranih sredstev. Če se komunist znajde na teh pozicijah, potem se je globoko oddaljil od lika komunista.«

Komunisti v leto 1979

● Kaj bi na pragu novega leta napovedali kot osrednje prizadevanje komunistov v naši občini v leto 1979.

»Nadaljevati bomo morali z naporom za preobrazbo družbenoekonomskih odnosov. V tej smeri bomo začeli podobne aktivnosti v združenem delu in krajevnih skupnostih, kot sta bili »Akcija 100« in »91 KS«. Še več bomo morali storiti za rast materialne moči združenega dela, da bodo povezovanja med proizvodnjo in trgovino hitreje stekla, da utrdimo delovanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja in v tem okviru še posebej delegatskega sistema, da okrepimo samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, storimo nove korake pri podružbljanju ljudske obrambe in varnosti, še posebej pri razvoju množične obrambne vzgoje, da storimo torej vse, kar je v življenjskem interesu delovnih ljudi in občanov.«

Vladimir Jerman
Foto: Marjan Garbajša

- naloge in način dela organov krajevnih skupnosti,
- način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi,
- način oblikovanja in sprejemanja programov in planov razvoja krajevnih skupnosti,
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja,
- vprašanja, o katerih odločajo na referendumu,
- način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja,
- druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevnih skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej.

Tudi zakon o združenem delu je določil odnose v krajevni skupnosti iz dveh razlogov: »prvič, ker zakonitost gibanja in razvijanja socialistične revolucije vztraja, da delavski razred zavlađa – utrdi in razvija svojo oblast na vseh področjih družbenih odnosov od temeljnih organizacij združenega dela do federacije, potemtudi v krajevni skupnosti, in ker se ustava, 10. kongres ZKJ in vse organizirane subjektivne sile pod vodstvom zveze komunistov bojujejo za ureditev in zavarovanje takšnih odnosov v združenem

rezultatih svojega dela, da si zagotove pravico o odločanju in delitvi dohodka, njegovem namenu in trošenju«.

1.

21. člen statuta občine Ljubljana Center določa, da sprejme statut krajevnih skupnosti skupščina delegatov krajevnih skupnosti potem, ko se je poprej v okviru organizacije socialistične zveze delovnega ljudstva organizirala in vodila javna razprava o tem dokumentu. Statut krajevnih skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo 2/3 vseh delegatov skupščine krajevnih skupnosti.

V skladu s statutom občine so bili v letu 1978 sprejeti statuti v krajevnih skupnostih Gradišče, Poljane, Prule, Stara Ljubljana in Stari Vodmat. Statut krajevnih skupnosti Kolodvor in statutarni sklep krajevnih skupnosti Ajdovščina, sprejeta v letu 1978 ter statut krajevnih skupnosti Tabor, sprejet v letu 1976, pa so bili sprejeti na zborih delovnih ljudi in občanov, kar ni v skladu s 142. členom ustave SRS.

2.

Dokaj dobro so v statutih opredeljene temeljne pravice in dolžnosti delovnih

3.

Vsi statuti v uvodnih določbah ustrezno opredeljujejo območje, na katerem se delovni ljudje in občani za uresničevanje skupnih interesov in potreb ter opravljanja skupnih nalog samoupravno organizirajo v krajevno skupnost.

Izhodišča za samoupravno organiziranost v vseh krajevnih skupnostih izhajajo iz enotnih temeljev. Glede na to, da so tudi socialno-ekonomske okoliščine ter interesi v krajevnih skupnostih in v občini dokaj identični. Tako so v vseh statutih opredeljene naslednje oblike in organi samoupravljanja:

- zbor delovnih ljudi in občanov,
- zbor stanovalcev,
- referendum,
- javna razprava in anketa,
- skupščino delegatov krajevnih skupnosti oziroma zbor delegatov krajevnih skupnosti (krajevna skupnost Tabor),
- svet krajevnih skupnosti s svojimi delovnimi telesi – komisije,
- odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, štab teritorialne obrambe in štab civilne zaščite,
- poravnavni svet,
- potrošniški svet in

Zelo neenotno je v statutih opredeljena funkcija zbora delovnih ljudi in občanov, kot oblika osebnega izjavljanja, saj je v enih le-temu prepuščeno odločanje v vseh bistvenih vprašanjih skupnega pomena delovnih ljudi in občanov, (n.pr. v krajevni skupnosti Tabor, Ajdovščina in deloma v krajevni skupnosti Kolodvor), medtem ko je v statutih drugih krajevnih skupnosti skupščina oziroma zbor delegatov pristojen za odločanja o teh vprašanjih.

Zbor delovnih ljudi in občanov ima za svojo skupščino v statutih določeno sicer različno večino, vendar pa ta ne presega desetine delovnih ljudi iz območja krajevnih skupnosti. Ne glede na to, ali nastopa zbor v funkciji odločanja, ali pa samo kot oblika predhodne in javne razprave, takšna večina praviloma ne more izražati skupnih interesov delovnih ljudi in občanov ustrezne krajevnih skupnosti. Zato kaže čim neposrednejše oblike osebnega izjavljanja delovnih ljudi in občanov (zbori po soseskah, zbori stanovalskih hiš in sociološko zaokroženih sredin v posameznih krajevnih skupnostih).

Zbor stanovalcev je v statutih opredeljen samo kot oblika odločanja delovnih ljudi in občanov na področju gospodarjenja s stanovanjskimi hišami v družbeni

KOMITE OBČINSKE KONFERENCE ZKS LJUBLJANA CENTER

O osnovnem šolstvu in svetih ZK

Komite občinske konference ZKS Ljubljana Center je na zadnji seji med drugim razpravljala tudi o problemih osnovnega šolstva v občini. V občini Center je doslej prešla na celodnevno osnovno šolo le osnovna šola Tone Tomšič, kar pomeni, da je v celodnevno šolo zajetih 3,8 odstotka vseh učencev v občini. Po načrtu bo prihodnje leto v celodnevno šolo zajetih 21 odstotkov učencev, medtem ko je v podaljšano bivanje, ki je neke vrste priprava za prehod na celodnevno šolo, vključenih letos nekaj več kot 38 odstotkov učencev.

Seveda nam pa same številke malo povedo o vsebini dela na šolah, kažejo le na to, da osnovne šole v občini Center prehajajo prepočasno na celodnevno šolo. Med razlogi prosvetni delavci največkrat navajajo prostorske težave, omenjajo pa tudi materialna, kadrovska in s tem v zvezi tudi stanovanjska vprašanja, ki pedagoških delavcev pri njihovem delu prav gotovo ne spodbujajo.

Mnogi pedagoški delavci prav zaradi tega odhajajo v druge poklice, posebno pereči kadrovski problemi pa se pojavljajo v oddelkih podaljšanega bivanja, kjer je razredni učitelj že prava redkost, vodstva šol pa si v sili pomagajo s študenti pedagoške akademije in drugih fakultet, ki pa seveda po končanem študiju zapustijo podaljšano bivanje in se zaposlijo kot predmetni učitelji na šolah ali pa izven nje.

Člani komiteja občinske konference ZKS Ljubljana Center so poleg teh slabosti ugotovili, da je premalo povezave med šolami, krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela na območju krajevnih skupnosti. V občini Center ne bi smelo biti težav pri povezovanju s krajevnimi skupnostmi, saj so šole tako razporejene, da ima vsaka izmed njih svoje zaledje — po eno izmed osmih krajevnih skupnosti.

Ker je krajevna skupnost lahko zelo širok pojem, bi kazalo preučiti, kako se šole konkretno povezujejo s kra-

jevnimi konferencami SZDL, osnovnimi organizacijami sindikata, vzgojnovarstvenimi ustanovami, srednjimi šolami, drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v KS, enotami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi za izobraževanje, telesno kulturo itd. Da pa bi razbremenili pedagoške delavce in šolarjem nudili več zanimivih aktivnosti v času, ki ga prebijejo v šoli, bi morali v delo osnovnih šol pritegniti številne krajeve in člane različnih društev torej čim bolj spodbujati mentorsko delo.

V kratkem bodo vse osnovne šole v občini Center dobile poseben vprašalnik, ki bo pomagal do popolnejše slike o razmerah in delu na šolah. Na problemskih konferencah, ki jih bodo po zimskih počitnicah organizirali v vseh krajevnih skupnostih v občini Center, ki se jih bodo udeležili poleg pedagoških delavcev tudi vsi tisti iz krajevnih skupnosti, ki imajo interes zagotoviti svobodno menjavo dela in tudi vsebinsko bogatejše življenje in delo na šolah.

Da bi uspešneje uresničevali naloge ZK pri dograjevanju in razvijanju krajevnih samouprave, bodo do konca januarja v krajevnih skupnostih občine Center ustanovili svete ZK. Naloga največ 20-članskega sveta je, da razrešuje probleme, ki nastajajo pri delu samoupravnih mehanizmov, pomagajo pri praktičnem uveljavljanju delegatskega sistema, večji aktivnosti

komunistov pri delu v družbenopolitičnih organizacijah itd. V te svete bodo v občini Center pritegnili komuniste iz terenskih organizacij ZK, osnovnih organizacij ZK iz organizacij združenega dela ter komuniste, ki živijo v krajevni skupnosti, partijsko povezani pa so tam, kjer so zaposleni.

Za dobro delovanje sveta ZK v krajevni skupnosti pa je nujno tudi aktivnejše delo terenskih odborov, osnovnih organizacij ZK iz OZD itd.

OBČINSKA KONFERenca ZKS LJUBLJANA CENTER

Smernice za leto 1979

Na zadnji seji občinske konference ZKS Ljubljana Center so obravnavali analizo srednjeročnega družbenega plana občine za obdobje 1976–1980 za pretekli dve leti, da bi imeli trdnjšo osnovo za opredelitev smernic za izvajanje družbenega plana v prihodnjem letu.

Analiza izvajanja srednjeročnega družbenega plana pa tudi akcija 100 kažeta, da so v združenem delu kljub podpisanim samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom še vedno prepogosto prisotni stari družbenoekonomski odnosi. Taki odnosi se kažejo tudi pri planiranju, kjer so dohodkovni odnosi med OZD in SOZD in tudi drugod, kjer so sklenjeni samoupravni sporazumi opredeljeni bolj načelno, zato v bistvu ne morejo spreminjati starih podjetniških, maržnih in lastniških odnosov, ker ne opredeljujejo natančno skupnega prihodka, prispevkov posameznih TOZD, malokje obstajajo rizični fondit. Če omenjamo planiranje, je treba omeniti podatke, da 15 odstotkov OZD v občini ni sprejelo srednjeročnega programa razvoja.

Kljub nekaterim ugodnim kazalcem kot je na primer po-

večanje družbenega proizvoda itd., se še vedno srečujemo s številnimi negativnimi elementi. To je povečanje stopnje zaposlovanja nad predvideno, zaostajanje pri produktivnosti za predvideno, manjša stopnja rasti zunanjetrgovinske menjave, za 0,6 odstotka večji osebni dohodki od planiranih itd.

Člani občinske konference ZKS Ljubljana Center so se zavzeli za prvo varianto globalnih kazalcev razvoja za leto 1979, ker pomenijo večjo dinamiko in mobilizacijo OZD. Da bi pa v občini Center dosegli tisto, za kar so se vsi od izvršnega sveta in posredno seveda OZD zavzeli, pa so se člani občinske konference ZKS zavzeli za to, da je v smernicah potrebno konkretnije opredeliti naloge OZD, od razvoja materialne baze, skupnih vlaganj (in to ne le z bančnimi krediti, kar se je doslej vse prepogosto

dogajalo), razvoja tehnologije, raziskovalnega dela, kadrovske politike, izobraževanja ob delu itd. Ob tem pa bi družbenopolitične skupnosti in organizacije morale določiti kriterije, po katerih bi lahko bolj natančno ocenjevali, ali OZD izvršujejo sprejete naloge, opredeljene pa bi morale tudi sankcije za OZD, ki sprejetih planov ne izvajajo.

Gre torej za dve pomembni nalogi: doseči boljše planiranje in resneje izvajati sprejete naloge. Če ni planov, pomeni, da je odločanje odtujeno od delavca in je njegov vpliv pri odločanju vse premajhen. Treba je več v praksi narediti za spreminjanje družbenoekonomskih odnosov, na papirju že imamo namreč številne samoupravne sporazume na vseh področjih.

V prihodnjem letu čaka člane ZK in družbenopolitične organizacije v občini Center izredno pomembna in težka naloga, da bodo ob pomoči samoupravnih organov in vodstvenih delavcev v organizacijah združenega dela sprejete smernice prenesli v prakso.

A. V.

— kot zbere uporabnikov v skupščinah enot vseh samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem pa samoupravne stanovanjske skupnosti ter komunalne interesne skupnosti.

Ustava SRS določa v 142. členu, da morajo krajevne skupnosti v statutih določiti vprašanja, o katerih odločajo delovni ljudje in občani na referendumu. Zakon o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja pa določa med drugim tudi način izvedbe referenduma v krajevni skupnosti.

Statuti krajevnih skupnosti imajo več ali manj opredeljena vprašanja, o katerih se odloča z referendumom (razen v krajevni skupnosti Ajdovščina), za razpis in izvedbo referenduma pa se sklicujejo na določbe zakona.

V krajevni skupnosti Gradišče in krajevni skupnosti Stari Vodmat delovni ljudje in občani s podpisovanjem in posebnimi pismenimi izjavami kot obliko osebnega izjavljanja, odločajo oziroma izražajo svoja stališča, pobude in predloge skupnega pomena. V postopku takšnega odločanja se smiselno uporabljajo določbe, ki so predpisane za referendum.

Javna razprava in anketa sta v statutih krajevnih skupnosti opredeljeni kot možni vplivani in dajanja pobud delovnih ljudi in občanov na urejanje skupnih zadev pri sprejemanju vseh bistvenejših odločitev.

Najvišji organ upravljanja v vseh kra-

6 / DOGOVORI

jevnih skupnostih je skupščina oziroma zbor delegatov krajevnih skupnosti. Glede funkcije odločanja skupščine veljajo že dane pripombe k zborom delovnih ljudi in občanov oziroma k načinu sprejemanja statuta.

V vseh statutih so opredeljeni sveti krajevnih skupnosti kot kolektivna izvršilna telesa skupščine, ki koordinirajo iniciative in akcije delovnih ljudi in občanov, dogovorjene na zborih delovnih ljudi in občanov ter drugod. Pri svetu krajevnih skupnosti je ustanovljenih več komisij kot delovna telesa.

Poravnalni sveti, ki jih je opredelil zakon o samoupravnih sodiščih kot samoupravna sodišča in se ustanovijo za posredovanje pri sporazumnem reševanju sporov in za razvijanje dobrih odnosov med občani, med člani delovne skupnosti ter med občani oziroma delovnimi ljudmi in samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, so v statutih krajevnih skupnosti različno opredeljeni.

Pomembno funkcijo, ki izhaja tudi iz določb zakona o združenem delu, vršijo potrošniški sveti, vendar ugotavljamo, da so določbe v statutih preskope, saj zakon o združenem delu (23. člen) odpira možnosti pomembne aktivnosti krajevnih skupnosti na tem področju. Organizacije združenega dela prometa in storitev so po 78. členu zakona o združenem delu dolžne uresničevati sodelovanje s potrošniki in porabniki storitev, organizira-

nih v krajevnih skupnostih, temu pa je treba dodati še vsebino 185. člena zakona o združenem delu, ki zagotavlja možnost organiziranega vpliva potrošnikov in uporabnikov storitev na delovni čas dejavnosti, ki so najpomembnejše za vsakodnevno življenje občanov.

Zaradi neposrednega uresničevanja ustavnih in samoupravnih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi soudeležbe pri opravljanju funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti, oblikujejo v vseh krajevnih skupnostih svojo delegacijo.

V skladu z zakonom o skupščinskih volitvah so v vseh krajevnih skupnostih oblikovane tudi delegacije za samoupravne interesne skupnosti.

Določbe statotov o ljudski obrambi in družbeni samozastiti so v vseh statutih krajevnih skupnosti v celoti usklajene z zakoni s tega področja.

4.

Zakon o temeljnih sistema družbenega načrtovanja in o družbenem načrtu Jugoslavije določa odnose v družbenem načrtovanju med subjekti načrtovanja — med temeljnimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, republičkimi skupnostmi in družbenopolitičnimi skupnostmi. Statuti krajevnih skupnosti Kolodvor, Stari Vodmat, Gradišče, Stara Ljubljana in Poljane

so povsem usklajeni z navedenim zakonom, deloma tudi statuta krajevnih skupnosti Tabor in Prule, medtem ko statut krajevnih skupnosti Ajdovščina opredeljuje planiranje dokaj skopo.

5.

Poglavja v statutih, ki opredeljujejo zagotavljanje materialne osnove krajevnih skupnosti, so ustrezno opredeljena.

6.

Ne glede na to, da so načela javnosti dela v krajevnih skupnostih zastopana v statutih, da se javnost dela zagotavlja tudi z objavljanim gradiv in informacij, objavljajao tudi v občinskem glasilu »Dobro jutro«, pa informacijski medij s tem ne more biti zaključen (razvijanje komunikacijskega sistema).

7.

Družbenopolitične organizacije in njihova vloga so slabo opredeljene v statutih krajevnih skupnosti, razen v statutu krajevnih skupnosti Kolodvor.

12. DELOVANJE STROKOVNIH SLUŽB

Pregled zaposlenih delavcev v krajevnih skupnostih kaže naslednje stanje:

OBISK V OSNOVNI ORGANIZACIJI ZSMS KS POLJANE

Malo prostora a veliko volje

Zmotili smo jih pozno zvečer, na enem izmed številnih sestankov predsedstva osnovne organizacije ZSMS – mladince iz osnovne organizacije v krajevni skupnosti Poljane. Da smo na razgovor malce dlje čakali, ni bil kriv natrpan dnevni red, pač pa točka o pripravah na volitve v krajevno konferenco SZDL, ki je bila vzrok za dolgo in tehtno razpravo, h kateri je hotel prav vsak vsaj malo prispevati.

Že bežen pogled v osebno izkaznico te osnovne organizacije pokaže, da gre za tipično mestno organizacijo, ki sicer šteje 72 članov, vendar ne tem območju živi ali le prihaja na delo kar okrog 1000 mladitih. In še čisto na kratko o organiziranosti mladitih v KS Poljane. Na področju krajevne skupnosti deluje ena terenska organizacija ZSMS s 50 člani in 3 mladinski aktivisti s 35 člani. Sicer pa na terenu deluje 25 osnovnih organizacij ZSMS v delovnih organizacijah, šolah in dijaških domovih.

Novo vodstvo imajo šele nekaj manj kot dva meseca (predsednica je Mojca Majer), pa delo vseeno nemoteno teče naprej, ker člani prejšnjega vodstva še vedno prihajajo z nasveti, skratka pomagajo, kjer se le da. V zadnjem času se seveda ukvarjajo predvsem s kadrovanjem in z vključevanjem mladitih v krajevno samoupravo. Tako je bilo prav na omenjeni seji slišati predlog mladitih Poljancev, po katerem naj bi za podpredsednico krajevne konference kandidirala prav Mojca Majer.

Že doslej so se precej vključevali v družbenopolitično življenje krajevne skupnosti, sodelujejo pa tudi v akcijah občinske konference ZSMS.

Kot pravijo, dobro in še zlasti odgovorno opravljajo svoje naloge. Res pa je, da s svojim delom izstopajo posamezniki. Prav tu pa imajo dostikrat težave. Številnih nalog, ki jih postavlja široko zastavljeno delo, prav gotovo ne zmorejo sami, zato si bodo tudi vnaprej prizadevali pritegniti v svoje vrste čimveč mladitih, predvsem iz šol ter delovnih organizacij. Ti namreč zdaj kažejo kaj malo zanimanja za delo v mladinski organizaciji krajevne skupnosti.

Prav zdaj imajo mladi v Poljanah veliko dela z oživljanjem dela posameznih komisij. Ponovno bodo v okviru komisije za idejnopolitično

dih, predvsem iz šol ter delovnih organizacij. Ti namreč zdaj kažejo kaj malo zanimanja za delo v mladinski organizaciji krajevne skupnosti.

Prav zdaj imajo mladi v Poljanah veliko dela z oživljanjem dela posameznih komisij. Ponovno bodo v okviru komisije za idejnopolitično

Pohodna enota OO ZSMS Poljane je te dni dobila bronasto plaketo ZRVS Slovenije

delo oživeli marksistični krožki.

Ko govorimo o zanimanju za delo, so nemara zanimive izkušnje osnovne organizacije v KS Poljane. Ugotovili so namreč, da je v tako veliki in gosti naseljeni krajevni skupnosti zelo primerna organizacijska oblika mladinski aktivisti. Tri so že ustanovili, enega pa ustanavljajo. Kot kaže, je ta oblika bližje mladim. Če so prej ugotavljali, da dejansko ni zanimanja, pa se zdaj kaže ravno nasprotno.

Že leta se torej mladi iz Poljan dobro vključujejo v življenje krajevne skupnosti. Letos so bili zato veseli priznanja, dobili so plaketo te krajevne skupnosti za zasluge pri razvoju KS, dva njihova mladince pa sta dobila bronasti znački OF. Dobro sodelujejo tudi s športnim društvom in taborniškimi odredom v krajevni skupnosti. Vsako leto pripravljajo v mesecu maju dan mladitih Poljancev, takrat

se pomerijo v nekaterih športnih panogah. Ob športu pa se tudi sicer pogosto sestanejo, saj imajo enkrat tedensko v telovadnici osnovne šole Tone Tomšič na voljo prostor za rekreacijo. Radi se udeležujejo tudi pohodov po poteh, ki vodijo v kraje iz NOB. Prav njihova pohodna enota je te dni dobila bronasto plaketo zveze rezervnih vojaških starih Slovenije.

Kaj pa problemi, smo jih vprašali, čeprav prav mladi v tej osnovni organizaciji dobro dokazujejo, da je volja tudi moč, ki dokaj uspešno premaguje težave.

Res je, tudi oni imajo probleme, prostorske. Tako delijo majhno pisarno s športnim društvom krajevne skupnosti. Sploh pravijo, da imajo v krajevni skupnosti zanje precej razumevanja. Prostora pa jim vendarle manjka za klub-

sko dejavnost, za organizirane preživljanje prostega časa, čeprav imajo vselej na voljo dvorano za razne prireditve. Pri tem dodajajo, da ima marsikateri hišni svet prostore, ki so večino časa prazni. Morda bi se lahko o tem kako dogovorili. Kar je še zlasti omembe vredno, mladi iz osnovne organizacije v krajevni skupnosti Poljane poudarjajo, da težav z denarjem nimajo in kot naprej ugotavljajo, verjetno že zato ne, ker se dejavno vključujejo v delo krajevne skupnosti. Sicer pa bodo mladi iz Poljan v bodoče več pozornosti kot doslej posvečali idejnopolitičnemu delu iz preprostega vzroka – da se bodo še bolj kot doslej, predvsem pa bolj kakovostno vključevali v družbenopolitično življenje in delo v svojem okolju.

Tanja Keršmanc

Skoraj 1000 mladitih v političnih šolah

Seminarji in mladinske politične šole so pravzaprav znana in tudi dokaj razširjena oblika idejnopolitičnega usposabljanja mladitih po vsej Sloveniji. Pa vendar je naša občinska konferenca ZSMS ena izmed redkih, kjer mladinske politične šole predstavljajo redno in tako pogosto dejavnost. Razen ob kongresu so pri nas te šole, ki trajajo po ves teden domala vsak mesec. Še zlasti ta oblika idejnopolitičnega usposabljanja mladitih poteka redno v zadnjih dveh letih in je tako v njej sodelovalo celo nekaj manj kot tisoč mladincev. Doslej so bili med njimi predvsem mladi iz OZD, manj pa iz šol in drugih ustanov, ki imajo v ta namen lastne oblike usposabljanja.

Še posebej je tak način usposabljanja velikega pomena za tiste, ki niso več v izobraževalnem procesu. Zanimive so ugotovitve, ki so jih na osnovi izkušenj napravili v občinski konferenci ZSMS Center. Mladinci, ki so obiskovali katero izmed političnih šol, predstavljajo nemalokrat kadrovske baze, ne le za osnovne organizacije ampak tudi za občinsko konferenco

ZSMS. Še več, številni mladinci, ki so delovali v mladinski politični šoli, a so bili pred tem manj dejavni tako v mladinski organizaciji kot v drugih družbenopolitičnih organizacijah, so se kasneje družbenopolitično izredno angažirali.

Sicer pa lahko rečemo, da je zanimanje za to obliko usposabljanja med mladimi precejšnje, kar niti ni čudno. Predavanja, ki jih poslušajo mladi, so na temo, o katerih danes tako rekoč nikoli ni dovolj znanja. Še zlasti pa seveda udeležence pritegnejo razgovori po predavanjih. Tako naj naštejemo le nekaj tem: nastanek in razvoj marksizma, ekonomski sistem SFRJ, uredničenje zakona o združenem delu, pridobivanje dohodka in odnosi v delitvi in razporejanju dohodka, krajevna samouprava in njena povezava z združenim delom, delitev po delu, idejnopolitična usmeritev in organiziranost ZSMS, svobodna menjava dela, samoupravni interesni pluralizem in vloga subjektivnih sil ter druge, nič manj zanimive teme.

T. K.

vseh zaposlenih je 63, od tega v rednem delovnem razmerju s polnim delovnim časom 27, v rednem delovnem razmerju s polovičnim delovnim časom 3, upokojenec s polovičnim delovnim časom 26, pogodbenih delavcev s polovičnim delovnim časom 1 in drugih pogodbenih delavcev 6.

Med krajevnimi skupnostmi so 4 delavci v rednem delovnem razmerju, 4 delavci pa so upokojenec s polovičnim delovnim časom in 3 s polnim delovnim časom. Med tajniki družbeno političnih organizacij so 4 delavci v rednem delovnem razmerju, 4 pa so upokojenec s polovičnim delovnim časom.

Strojepiski sta v dveh krajevnih skupnostih in sta obe v rednem delovnem razmerju. Dve krajevni skupnosti imata po enega pisarniškega referenta, oba sta v rednem delovnem razmerju. Vseh osem referentov za ljudsko obrambo so upokojenec s polovičnim delovnim časom. Kurirji so 3, vsi upokojenec s polovičnim delovnim časom, od 7 računovodij je eden v rednem delovnem razmerju, 2 sta upokojenec s polovičnim delovnim časom, 4 pa so v pogodbenem razmerju. Od sedmih svetovalcev za stanovanjsko samoupravo je 5 upokojenec s polovičnim delovnim časom. Socialnega delavca ima ena krajevna skupnost; ta je v rednem delovnem razmerju s polovičnim delovnim časom. Ena krajevna skupnost

ima vodjo družbenega centra, ki je upokojenec s polovičnim delovnim časom. Sedem vodij pisarne je v rednem delovnem razmerju. Med tehničnimi delavci je en kurjač, ki je upokojenec v pogodbenem razmerju in 8 snažilki, med njimi 7 v rednem delovnem razmerju in ena v pogodbenem razmerju. Med vsemi strokovnimi delavci je 20 delavcev v rednem delovnem razmerju, 3 delavci v rednem delovnem razmerju za polovičen delovni čas, 26 upokojenec s polovičnim delovnim časom, 5 delavcev pa ima delovno pogodbo.

Po krajevnih skupnostih je stanje naslednje: Krajevna skupnost Ajdovščina ima 4 strokovne delavce in eno snažilko; KS Gradišče ima 7 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Kolodvor 6 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Poljane 7 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Stara Ljubljana 6 strokovnih delavcev in eno snažilko; KS Vodmat 8 strokovnih delavcev in eno snažilko in KS Tabor 9 strokovnih delavcev, enega kurjača in eno snažilko.

Navedeni podatki nam kažejo, da je razmerje med delavci v rednem delovnem razmerju in upokojenimi delavci s polovičnim delovnim časom ter pogodbenimi delavci neugodno in se v nekaterih krajevnih skupnostih izraža v nezadovoljivih delovnih rezultatih. Nadalje ugotavljamo, da status delavcev ni urejen v skladu z zakonom o združenem delu, ker

ni pogojev za ustanovitev delovnih skupnosti strokovnih služb v posamezni krajevni skupnosti na podlagi samoupravnih sporazumov o urejanju dela. Računovodske posle opravljajo skoro v celoti upokojenec s polovičnim delovnim časom in delavci s pogodbo, kar je neracionalno. V krajevni skupnosti, kjer so obravnavali delovanje strokovnih služb so menili, da je treba sedanje stanje spremeniti v skladu s predpisi, racionalizirati delo in zagotoviti delavcem v strokovnih službah enak družbeno ekonomski položaj, kot ga imajo delavci na drugih področjih združenega dela. Izoblikovalo se je mnenje, naj svet občinske konference SZDL za družbeno politični sistem da pobudo za oblikovanje skupne strokovne službe za vse krajevne skupnosti v občini in za ustanovitev delovne skupnosti teh služb. Taka rešitev ne bi bila le v skladu z določbami zakona o združenem delu, temveč bi zagotavljala tudi boljše kvaliteto dela strokovnih služb. Delovna skupnost naj bi v skladu s samoupravnim sporazumom o svobodni menjavi dela zagotavljala, da bodo vse dogovorjene naloge in dela opravljene v vseh krajevnih skupnostih, da bodo vse dejavnosti strokovnih služb organizirane racionalno in da bo delovna skupnost omogočila stalno strokovno usposabljanje delavcev v posameznih krajevnih skupnostih ter njihovo medsebojno povezovanje pri izvajanju nalog. Istočasno z oblikovanjem delovne

skupnosti skupnih služb naj se izdela sistemizacija delovnih nalog in opravil v skladu z resničnimi potrebami: možnost združitve nekaterih, zlasti finančnih opravil za vse KS.

13. PROSTORSKI POGOJI DELOVANJA

V KS Ajdovščina končujejo adaptacijo novo pridobljenih prostorov, stare pa bodo začeli obnavljati.

V KS Gradišče so opozorili, da prostori niso ustrezni. KS ima upravne prostore v petih sobah (od teh je ena sejna soba za 15 ljudi) in dvorano za sestanke, ki sprejme 60 do 70 ljudi. Večje sestanke in odbore sklicujejo v avli osnovne šole Majde Vrhovnik.

KS Kolodvor nima urejenih niti primeren prostorov tajništva KS. Družbeni center urejajo.

KS Poljane ima urejen družbeni center, ustanavljajo tudi kulturni center. KS Prule ima samo dvorano, drugi prostori so skromni, načrtujejo izgradnjo manjkajočih prostorov. Prostorska utesnjenost ovira dejavnost.

KS Stara Ljubljana ima prostorske pogoje za delovanje le delno urejene.

Podobno velja tudi za KS Stari Vodmat, vendar s to razliko, da že gradijo nove prostore.

Trenutno nimajo urejenih ustreznih pogojev niti v KS Tabor, vendar bo to

Stik z osnovnimi organizacijami!

Je že tako, da v zadnjih dneh leta, ki se izteka, vsepovsod delamo razne obračune, pregledujemo opravljeno delo – skratka, potegnemo črto, kot da ne bi bil že prvi delovni dan novega leta enako delaven kot minulih 365. Kakorkoli, navada je železna srajca in odločili smo se, da o delu občinske konference ZSMS naše občine spregovorimo z njenim predsednikom, Miletom Šetincem.

Kako bi torej označil leto, ki se bliža koncu?

»Nedvomno je bilo za nas mlade leto 1978 v znamenju 10. kongresa ZSMS. Vse naše delo je bilo kakorkoli v zvezi s kongresom. Same priprave

nanj so nam vzele precej časa, saj je bilo treba pripraviti javne razprave in poskrbeti, da so razprave o kongresnih dokumentih v naših osnovnih organizacijah kolikor toliko gladko potekale. Kljub nekaterim težavam, smo v tem kar dobro uspeli in tako po svojih močeh prispevali, da je bil kongres resnično delovno srečanje slovenske mladine. Izhodišča, ki smo jih sprejeli na kongresu, pa nam seveda pomenijo smernice za konkretno delo v vsakodnevem življenju. Tu pa nas čaka še precej nalog, saj je levji delež le-teh šele pred nami – zapisano bo namreč treba čimprej prelistati v delo.

Katere konkretne naloge pa so najpomembnejše za delo-

vanje občinske konference ZSMS v letošnjem letu?

»Prav konkretno delo mladitve v naši občini je najpomembnejši prispevek h kongresu slovenske mladine v zvezi s krepitvijo vloge mladinske organizacije v naši družbi. Na volilno programski seji v juniju smo mladi iz Centra sprejeli temeljno usmeritev. Ta pa je v iskanju tistih načinov in oblik dela, preko katerih bomo vzpostavljali čim tesnejše stike z osnovnimi organizacijami v občini. Teh je zdaj nekaj manj kot 250.

Tako smo v preteklosti mnogo preveč le ugotavljali, da delamo forumsko. Čas pa je, da od besed preidemo k dejanjem in da se enkrat za vselej spoprimemo z verbalnim obsojanjem (kot to nekateri še vedno počnejo). Z natančnejšo akcijsko usmeritvijo smo si s tem v zvezi začrtali jasne naloge.

Kako torej občinska konferenca ZSMS naše občine konkretno išče stike z osnovnimi organizacijami?

»Predvsem naše delo temelji na usmeritvi, ki jo tu in tam zanemarjamo. Čimveč se je treba pogovarjati in dogovarjati, na delovnih obiskih v osnovnih organizacijah, spoznavati njihove težave. Že dolgo je jasno, da premlevanje načelnih resolucij, ki so povrhu vsega vsakomur znane, ne vodi nikamor. Letos smo pripravili tudi dve problemski konferenci v sodelovanju z osnovnimi organizacijama ZSMS Slovenijales (o stanovanjski problematiki) in Ljubljanska banka-združena banka (o kadrovske politiki). To obliko nameravamo razvijati tudi na-

prej. V prvih petih mesecih novega leta imamo v načrtu obiske v vseh osnovnih organizacijah naše občine. Tako se bomo v razgovorih »na kraju samem« seznanili z njihovim delom in težavami.

Pomemben del naše dejavnosti v letu 1978 je bilo tudi mladinsko prostovoljno delo. Tako smo imeli kar 8 mladinskih delovnih brigad, kar je največ med vsemi občinskimi konferencami ZSMS v Sloveniji in predstavlja skoraj polovico vseh ljubljanskih. Nič manj pomembna pa ni dejavnost v zvezi z razvijanjem revolucionarnih tradicij. Še posebno nam je na tem področju uspel pohod na Ilovo goro, ki se ga je skupaj z gosti udeležilo kar 250 pohodnikov.

In še nekaj besed v zvezi s pripravo na volitve v SZDL, kako se vanje vključujete mladi?

»Lahko rečemo, da se v pripravo dobro vključujemo. Po dogovoru s tovariši iz SZDL naj bi mladi v vsaki krajevni konferenci SZDL zagotovili približno četrtno mladih oziroma 25 odstotkov. Poleg tega pa naj bi bil v vodstvu krajevne konference SZDL vsaj po en mladinec. To po eni strani odpira nove možnosti nam mladim. Po drugi strani pa se seveda zavedamo, da goli delež v odstotkih še ne zagotavlja hkrati tudi ustrezne kakovosti. Kakovostno vključevanje nas mladitve pa je tisto, za kar se bomo tudi v bodoče zavzemali. Zato pa bomo še naprej z vso skrbjo razvijali idejno-politično usposabljanje mladitve.

Tanja Keršmanc

Štipendije Titovega sklada

Tudi v začetku letošnjega leta so bile nekaterim najprizadevnejšim učencem in študentom podeljene štipendije iz Titovega sklada. Štipendije iz tega sklada so namenjene mladim delavcem in delavskim otrokom. Znesek je višji od kadrovske štipendije ali štipendije iz združenih sredstev, a tudi pogoji za pridobitev štipendije so precej strogi. Te štipendije se namreč podeljujejo le najboljšim učencem in študentom od katerih se zahteva visok učni uspeh, ob tem pa morajo biti tudi družbenopolitično aktivni. Titove štipendije so letos v občini Ljubljana Center dobili naslednji učenci, študentje in delavci iz neposredne proizvodnje: Rozalija Mihelič, Marjeta Maček, Marija Perne, Nives Vrabec, Rada Hostnik, Bernarda Martinjak, Vera Hudovernik, Janko Mari- nič in Zdenka Zavrl.

Irena Ložar

Ob dnevu človekovih pravic

Ob 10. decembru – mednarodnem dnevu človekovih pravic – je občinski center klubov OZN Ljubljana Center organiziral v petek, 8. decembra enodnevni seminar v Ljubljani. Mladi klubovci (zbralo se jih je več kot sto iz večine ljubljanskih klubov) so na seminarju poslušali dve temi. Prva je bila posvečena mednarodnemu letu otroka, ki ga je razglasila OZN za prihodnje leto 1979. Predavatelj – tovarišica Vipotnik in tovariš Urbančič sta spregovorila o pomenu tega leta in o jugoslovanskih akcijah ob njem, o mentorskem vprašanju in o nagrajevanju prosvetnih delavcev, ter o vlogi in pomenu OZN in klubov. V razpravi je bilo rečeno, da so klubi OZN pomembna oblika organiziranja preživljanja prostega časa mladitve in njihove vzgoje v internacionalističnem duhu.

Druga tema je bila posvečena človekovim pravicam, o čemer je govoril tovariš Dar- ko Štrajn. Največ poudarka je dal deklaraciji o človekovih pravicah, ki je bila sprejeta v generalni skupščini OZN pred tridesetimi leti. Govoril je tudi o današnjih razmerah v svetu, ko so nekateri narodi kljub vsem deklaracijam in sklepom še vedno zatirani, ponižani in brez pravic. To se dogaja predvsem v Južni Afri- ki in Južni Ameriki.

Z veliko udeležbo na semi- narju so mladi klubovci poka- zali, da kljub težavam, ki se pojavljajo zaradi neurejenega statusa in financiranja naše organizacije, klubi in občinski centri dobro delajo. Za ko- nec pa še mnenji dveh udele- žencev o izvedenem semi- narju:

Marjan Dobravec, osnovna šola Dol – »S seminarjem sem zadovoljen. Presenetila me je velika udeležba. Najbolj me je zanimalo pripovedovanje pri prvi temi o letošnjem polet- nem mednarodnem pionir- skem taboru Sutjeska v Do- lenjskih Toplicah.«

Zalka Mihelič, Srednja šola za medicinske sestre – »Pre- davanja sta bili kar zanimivi, vendar mislim, da smo prvo temo preveč razširili še na druga področja.

Irena Ložar

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Ljubljana Center obvešča vse člane, organizacije in usta- nove, da se je iz dosedanjih prostorov v ulici Komen- skega 7,

preselil na Resljevo 14/III, sobi 12, 13

Nova telefonska številka je 325-161, interni 48 in 49. Dosedanja direktna telefonska številka bo upo- rabna po novem letu.

Občinski odbor ZVB NOV
Ljubljana Center

vprašanje verjetno urejeno v najkrajšem času, ker so dobili v ta namen dodatna sredstva. Doma družbenih organizacij še nimajo, niti ni na vidiku, zato se bodo tudi v prihodnje morali posluževati prostorov TVD Partizan Tabor in drugih dvor- ran na območju krajevnih skupnosti.

Očitno je torej, da se večina krajevnih skupnosti v občini Ljubljana Center pri svojem delovanju sooča s prostorsko sti- sko. Razen redkih izjem rešitve tega vprašanja še niso na obzoru. Ker pa so ustrezni prostori med temeljnimi pogoji za uspešno razvijanje dejavnosti, ki izha- jajo iz interesov in potreb krajanov, bomo morali v prihodnjem obdobju temu vpra- šanju nameniti več pozornosti in iskati ustrezne prostorske rešitve.

Opozoriti pa moramo, da se KS v obči- ni sicer dogovarjajo glede uporabe zdru- ženih sredstev po samoupravnem spora- zumu o združevanju sredstev za izvajanje skupnih interesov in potreb v KS. V okvi- ru odbora za spremljanje izvajanja tega sporazuma je, da vsako leto adaptira pro- store iz sredstev solidarnosti (10%) ena ali dve KS.

14. DRUGA ODPRTA VPRAŠANJA IN PREDLOGI

Pod tem naslovom smo skušali zbrati tista pereča vprašanja, ki jih čutijo naši delovni ljudje in občani, o katerih nismo

ali smo premalo spregovorili v prejšnjih poglavjih.

Glede delegacij je bil nekajkrat pou- darjen predlog, da bi v KS oblikovali nji- hovo konferenco, da bi tako povezali nji- hovo delo, izboljšali informiranje delega- tov in obogatili vsebino dela. Tam kjer se še ne, naj bi se vsaka delegacija povezala s tistimi organi KS, ki zajemajo področje interesne dejavnosti delegacije. Delegati SIS gospodarstva imajo zdaj zelo rahel stik s KS, tudi te delegacije naj bi vključili v konferenco delegacij. Delovanje dele- gacij naj bi pridobilo javno obeležje. Zato naj bodo seje javne. Osnovni pogoj tega pa je pravočasna in vsebinsko kvalitetna informiranost krajanov. Medtem ko so delegacije za zbor KS precej aktivne, pa se mnoge delegacije za SIS preredko se- stajajo in odločajo bolj formalistično kot vsebinsko. Temu naj bi bil delno kriv tudi slab pretok informacij med nekaterimi občinskimi SIS in njihovimi krajevnimi delegacijami.

V srednjeročnih planih širše družbene skupnosti, predvsem planih SIS, bodo morale biti KS bolj upoštevane.

Vzpostaviti bomo morali načelo samo- upravnega dogovarjanja krajevnih skup- nosti z združenim delom glede financira- nja programa KS.

Problem, ki ga čutimo v občini nas- ploj, še posebej pa so o njem razpravljali v KS Stari Vodmat, je odseljevanje proiz- vodnih organizacij združenega dela s te-

ga območja.

Pereče vprašanje, ki smo ga nekajkrat slišali, je upadanje stanovanjskega fonda zaradi prekvalifikacije stanovanj v po- slovne prostore. Ta proces izseljevanja in staranja strukture prebivalcev (ta trend je v občini in še zlasti v nekaterih KS dokaj močan) bi morali čimprej odločno zavre- ti. To naj bi dosegli prav s širšo družbeno akcijo revitalizacije starega mestnega je- dra in z izboljšanjem pogojev bivanja krajanov z omejevanjem in sanacijo one- snaženosti. Sklepe problemske konfe- rence o varstvu okolja naj bi aktualizirali in s tem v zvezi spodbudili široko stalno akcijo v občini ob sodelovanju vseh dru- žbenopolitičnih organizacij in družbeno- politične skupnosti. Izrečena je bila tudi kritika Ljubljanskemu regionalnemu za- vodju za spomeniško varstvo, da se okoli prenov ne angažira dovolj. Zabeležili smo nekaj primerov, da so krajanje uspeš- no sodelovali pri urejanju okolja. Na ob- močju Stare Ljubljane pa so opozorili, da opažajo upadanje kvalitete komunalnih uslug, tako na področju higiene, odvoza smeti in vzdrževanja javnih površin. KK SZDL Poljane zahteva od OK SZDL Ljub- ljana Center, da obravnava gradnjo 6. roške stolpnice kot politični problem, ki ga je treba rešiti v splošnem družbenem interesu. Vsako zavlačevanje bo še pove- čalo stroške gradnje. KK SZDL Poljane tudi meni, da je potrebno zgraditi na nji- hovem območju ustrezen gostinski lokal,

ki bi nudil enako kvalitetne usluge kraja- nov kot bivši Činkole. Na Prulah pa po- grešajo pošto, obrtne dejavnosti in bolj- šo trgovino. Verjetno bi morali glede tega aktivirati svete potrošnikov.

Prisoten problem je tudi prometna ure- ditev, na kar so še posebej opozorili na Gradišću, Prulah, Stari Ljubljani in dru- god.

V naših KS je veliko starejših občanov. Začeli naj bi z akcijo za sistemsko rešitev problema socialne pomoči občanov, ki si zaradi starosti in onemoglosti ali bolezni ne morejo pridobivati sredstev za življe- nje. Okrepili naj bi tudi službe za pomoč bolnim in onemoglim oziroma sosedsko pomoč.

Mnoga konkretna vprašanja se poraja- jo tudi ob razreševanju otroškega varstva (premajhne zmogljivosti VVZ), ob celo- dnevnih šoli in urejanju športnih igrišč.

Za našo občino je tudi značilna zelo visoka dnevna fluktuacija, ki je vir vrste vprašanj, ki pa jih še premalo upošte- vamo.

KK SZDL Poljane predlaga, da bi pred- stavniki vseh KS s svetom za družbenoe- konomske odnose pri OK SZDL Ljubljana Center, občinskimi svetom ZS in z izvrš- nim svetom ter upravnimi organi skup- ščine občine analizirali pogoje za konsti- tuiranje delovne skupnosti skupnih služb za vse KS za nekatere naloge in ustanovitve osnovne organizacije sindikata delavcev zaposlenih v vseh 8 KS.